

Číslo: 4077/2022-2023

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **od 12. 05. 2023 do 18. 05. 2023 a 22. 05. 2023**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Partizánska 362, Nová Ves nad Žitavou	
Zriaďovateľ	Obec Nová Ves nad Žitavou

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Mgr. Andrea Kériová, riaditeľka školy

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 4077/2022-2023 zo dňa 11. 05. 2023 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Pavel Pavlovič, školský inšpektor, ŠIC Nitra

RNDr. Edita Baloghová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

PaedDr. Mariana Krigovská, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

Mgr. Katarína Lészkóová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

Ing. Iveta Trévaiová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

Mgr. Judita Tungli Večerková, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

Mgr. Klára Vrbová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

Mgr. Martin Matejčuk, prizvaný odborník z praxe

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu, podmienok výchovy a vzdelávania a materiálo-technického zabezpečenia výchovno-vzdelávacieho procesu.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaný subjekt bola štátna vidiecka plnoorganizovaná základná škola s vyučovacím jazykom slovenským. V škole bolo zriadených 9 tried, z toho v primárnom vzdelávaní 4 a nižšom strednom vzdelávaní 5 tried. Celkový počet žiakov bol 120, z toho v každom stupni vzdelávania bolo po 60 žiakov, povinnú školskú dochádzku v školách mimo územia Slovenskej republiky plnili 2 žiaci nižšieho stredného vzdelávania. V škole evidovali 8 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej ŠVVP), so zdravotným znevýhodnením (ďalej ZZ), ktorí sa vzdelávali formou začlenenia v bežných triedach spolu s intaktnými žiakmi. Z marginalizovanej rómskej komunity (ďalej MRK) a sociálne znevýhodneného prostredia nepochádzal žiadny žiak. Škola vzdelávala 5 žiakov cudzincov, odídcov z Ukrajiny. Súčasťou školy boli školská jedáleň a školský klub detí (ďalej ŠKD) s 2 oddeleniami, ktoré navštevovalo 44 žiakov. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovalo 14 pedagogických zamestnancov, z toho bolo 12 učiteľov vrátane katechéta a 2 vychovávateľky, ktoré si dopĺňali úväzok ako pedagogické asistentky. V škole nepôsobili odborní zamestnanci. Počet pedagogických asistentiek bol vzhľadom na počet žiakov so ŠVVP

a odporúčania zariadení poradenstva a prevencie (pre 8 žiakov 2 pedagogickí asistenti na 100 %) nepostačujúci.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Priebeh a výsledky výchovy a vzdelávania z hľadiska vyučovania a učenia sa žiakov boli sledované na 58 vyučovacích hodinách, z toho na 1. stupni na 22 v predmetoch slovenský jazyk a literatúra (ďalej SJL), anglický jazyk (ďalej ANJ), matematika (ďalej MAT), prvouka (ďalej PVO), prírodoveda (ďalej PDV) a na 2. stupni na 36 v predmetoch SJL, ANJ, MAT, chémia (ďalej CHE), biológia (ďalej BIO), dejepis (ďalej DEJ) a občianska náuka (ďalej OBN).

Primárne vzdelávanie

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Žiaci disponovali adekvátnymi **komunikačnými spôsobilosťami**, zväčša sa dokázali vyjadrovať pohotovo, kultivovane, spisovne správne pri opakovaní učiva, vhodne používali odbornú terminológiu, verbálne plynule a vecne prezentovali názory, postoje k téme, učivu i práci s textom. Vzájomne komunikovali, vymieňali si informácie v rámci skupinovej práce. Občas sa objavili chyby v nesprávnej výslovnosti spoluhlások n, m (nevien, iden) a porucha výslovnosti spoluhlások (l, s), alebo používanie slangových výrazov (Ty brďo!). Učiteľky sa vyjadrovali gramaticky správne, spisovne, ojedinele zdobeninami (chybička, mliečko), čo sa prejavilo aj v rečovom prejave žiakov. Žiaci so ZZ sa aktívne zapájali do slovného prejavu, komunikovali so spolužiakmi a učiteľkami, jeden žiak aj s pedagogickou asistentkou. Odpovedali viacslovné, poznali odborné slová, občas opakovali rozšírenú odpoveď po učiteľkách. Žiačka, odídenkyňa z Ukrajiny, komunikovala väčšinou písomne, slovné s učiteľkou. Písomný prejav prezentovali žiaci pri precvičovaní gramatických javov, pravopisných zručností, na hodinách čítania a literárnej výchovy občas súvislým textom. Pri prepise a odpise slov, viet reagovali na upozornenie učiteliek na správne sedenie pri písaní a dodržiavanie správneho sklonu, veľkosti, tvarov písmen podporované v nižších ročníkoch uvoľnením a rozcvičením prstov. Na každej hodine pracovali so súvislým/nesúvislým textom (učebnica, pracovný list, PowerPointová prezentácia). Prevažne plynulo čítali nahlas súvislý text, správne dýchali, artikulovali, dodržiavali správnu výslovnosť, pričom uplatňovali vhodne suprasegmentálne javy, ojedinele bolo čítanie menej zrozumiteľné, tiché, bez intonácie. Prevažne samostatne identifikovali informácie explicitne formulované v texte na všetkých hodinách z morfolologickej, lexikálnej, zvukovej roviny jazyka a literatúry a reprodukovali ich. Neznáme slová v umeleckom texte väčšina vysvetlila opisom alebo nahradila synonymami. Najstarší žiaci vyhľadali kľúčové slová prevažne samostatne a znázornili vzťahy medzi nimi pomocou pojmovej mapy. Porozumenie textu prezentovali logickými odpoveďami na učiteľkine otázky, prerozprávaním jeho obsahu na základe nimi zostavenej osnovy podľa chronologickej postupnosti rozvíjali súvislý slovný prejav. Na viac ako polovici hodín analyzovali texty na základe daných kritérií (charakteristika detí z rôznych častí sveta, živočíchov v zoologickej záhrade). Najstarší žiaci interpretovali a integrovali myšlienky a informácie na primeranej úrovni. Uvažovaním nad obsahom a vyvodzovaním záverov na viac ako polovici hodín prepojili učivo, obsah textu so svojimi poznatkami z iných predmetov (PDV). Väčšina prevažne samostatne pochopila a zhodnotila súvislosti v texte a vyvodila závery. Tvorivosť mali možnosť preukázať ojedinele formulovaním originálneho názvu textu (4. ročník) a dokončením príbehu na základe vlastnej fantázie, čo využili. Vyššie čitateľské zručnosti preukázali občas čitateľskými stratégiami (poprehadzované vety, porovnaj – rozlíš). Nemotivovanie žiakov k hlbokému práci s textom na takmer polovici hodín malo dopad na komplexnosť práce s textom a celkovú priemernú úroveň ich komunikačných spôsobilostí (Graf 3a). Pri riešení úloh na zapamätanie a porozumenie boli aktivizovaní k činnosti vhodnými otázkami, didaktickými hrami a vedomostnými súťažami, striedaním samostatnej, frontálnej a skupinovej práce, názornosťou a materiálmi prostriedkami i didaktickou technikou využívanými účelne vo vzťahu k stanoveným cieľom vyučovania, k učebnej téme.

Na viac ako polovici hodín prezentovali už nadobudnuté vedomosti, kládli vzájomne otázky na preverovanie vedomostí (gramatické javy, literárne pojmy) a ujasnenie získaných informácií, občas sa vyskytli menej závažné nedostatky. Dokázali uplatniť už osvojené vedomosti v neznámej situácii (identifikovanie prísloviak v texte, určovanie slovných druhov), ojedinele niektorí potrebovali pomoc učiteliek. Prevažne samostatne dokázali mladší žiaci zostaviť zmysluplné vety podľa kritérií z databázy slov, porovnávať znaky živočíchov a spôsob života detí v rôznych krajinách, vyvodiť ich spoločné znaky na základe analýzy. Žiaci 4. ročníka metódou postupných krokov z kontextu identifikovali príslovy, analyzovali ich spoločné a odlišné znaky s ostatnými slovnými druhmi, závery zdôvodnili, zovšeobecnil zistenia o prísloviakoch. Zhruba na tretine hodín vytvárali návrhy nadpisu k textu, obsah súkromného listu na základe vlastnej fantázie. Slabou stránkou rozvíjania vyšších myšlienkových procesov bola absencia úloh na analytické myslenie a hodnotenie na takmer polovici hodín a na viac ako polovici na tvorivosť s dopadom na **rozvíjanie ich poznávacích kompetencií** (Graf 3a). Vnútorňú motiváciu prijímať vedomosti v procese učenia sa prejavili žiaci na polovici hodín sústredenou prácou, kladením vecných otázok, v menšej miere úlohami na tvorivosť, správnou prácou s chybou. Kriticky mysleli pri objektívnom pomenovaní silných a slabých stránok vo vzťahu k svojmu výkonu, primerane veku argumentovali, regulovali svoje postupy v učení sa. Nemali na každej hodine príležitosť na sebahodnotenie, na polovici väčšina hodnotila vyučovací proces. Slabou stránkou vyučovania bolo nevyužívanie stratégií na podporu aktívneho učenia sa žiakov vrátane čitateľských stratégií na väčšine hodín s dopadom na rozvíjanie ich **kompetencií k celoživotnému učeniu sa**. Najslabšou stránkou vyučovania bolo poskytovanie **podporných stimulov pre učenie sa žiakov** zhruba na tretine hodín možnosťou výberu činností žiakom, zohľadňovaním vlastného tempa postupu v ich učení sa, kladením primeraných nárokov najmä pri žiakoch so ZZ a žiakoch odídcov z Ukrajiny, individuálnym prístupom k nim, aktívnou spolupracou s pedagogickou asistentkou (2. ročník). **Formuláciou výchovno-vzdelávacích cieľov** a priebežným overovaním stanovených zámerov na takmer tri štvrtine hodinách bola zaručená spätná väzba o dosiahnutých výsledkoch žiakov s menším dôrazom v závere hodín na sebahodnotenie. Učiteľky zabezpečili na polovici hodín optimálny výkon žiakov vhodnými vyučovacimi metódami a formami práce (pohybové hry, didaktické hry, hranie rolí, kooperatívne učenie). Využívali medzipredmetové vzťahy pri aplikovaní získaných vedomostí v reálnych situáciách. Žiaci v rámci rozvíjania **občianskych zručností** prevažne pohotovo prezentovali názory a hodnotové postoje v oblasti základných humanistických hodnôt (tolerancia, rovnoprávnosť), environmentálnej oblasti (ochrana životného prostredia, živočíchov), prezentovali vzťah k hodnotám našej krajiny a zväčša primerane veku zdôvodnili svoje názory. Aktívne počúvali a diskutovali, nereagovali odsudzujúco. Prevažne efektívne komunikovali medzi sebou a s učiteľkami, boli empatické a tolerantné k názorom spolužiakov. Pozitívnu atmosféru budovali akceptáciou dohodnutých pravidiel, regulovaním vlastného správania sa v priebehu hodín. V rámci tímovej práce rozvíjali aktívne učenie sa vzájomnou kooperáciou vrátane žiakov so ZZ, ktorí boli súčasťou skupín, viacsmernou komunikáciou s učiteľkami, členmi skupiny a ostatnými skupinami. Väčšina prevažne samostatne prezentovala výsledok práce, argumentovala a vyjadrovala sa k práci členov tímu, hodnotila vlastný prínos. Efektivitu **rozvoja ich sociálnych kompetencií** obmedzovalo nezaradenie skupinovej práce na tretine hodín. Učiteľky a pedagogická asistentka prispievali k vytváraniu podnetnej pracovnej atmosféry a bezpečia na všetkých hodinách. Podporovali toleranciu a pozitívnu sociálnu klímu výučby. Uplatňovaním formatívneho hodnotenia učiteľky poskytovali žiakom informácie o kvalite ich výkonu, radou ako zlepšiť výkon ich motivovali k napredovaniu takmer na každej hodine, klasifikáciu uplatnili ojedinele.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní v predmete slovenský jazyk a literatúra bolo na priemernej úrovni.

Sledované predmety primárneho vzdelávania

Učenie sa žiaka

Žiaci preukázali takmer na každej hodine adekvátne komunikačné zručnosti (97,0 %, Graf 1). Väčšinou sa vyjadrovali spisovne správne, ich slovná zásoba bola primerane rozvinutá, najmä pri reprodukovaní učiva a riešení aplikačných úloh reagovali pohotovo a hovorili plynule. Prevažne odpovedali aj na otázky učiteliek, efektívna komunikácia učiteľ-žiak bola podporovaná pri frontálnom opakovaní poznatkov,

riešení úloh a sprístupňovaní učiva. Pri používaní základných pojmov a terminológie sa na dvoch hodinách prejavili menšie nedostatky, alebo ich žiaci nepoužívali v správnom kontexte (MAT a PVO). Primeraný písomný prejav preukázali pri riešení úloh. Učiteľky sa vyjadrovali spisovne správne. Žiaci mali na každej hodine možnosť pracovať s textom, čo primerane veku dokázali na 72,7 % sledovaných hodín (Graf 1). Čítali a počúvali text s porozumením, prevažne vedeli vyhľadávať základné informácie, na dvoch hodinách len s pomocou učiteliek (MAT a PVD). Celkovú priemernú úroveň **komunikačných kompetencií** (60,6 %, Graf 3a) znižovalo nevytváranie podmienok na hlbokú prácu s textom na polovici hodín. Ak mali príležitosť, analyzovali pravdivé a nepravdivé tvrdenia o prírodovedných pojmoch, text dekodovali na základe daných kritérií, spájali riešenia slovných úloh so svojimi skúsenosťami z bežného života (MAT, PVO), dopĺňali slová z novej slovnej zásoby a našli princíp usporiadania obrázkov podľa osnovy textu (ANJ), ojedinele potrebovali usmernenie učiteliek. Väčšina vecne posudzovala a hodnotila získané informácie, žiaci dokázali zaujať stanovisko primerane veku. Využitie elektronických médií na vyhľadávanie informácií žiakmi bolo ojedinelé napriek ich použitiu učiteľmi takmer na každej hodine. Žiaci dokázali riešiť úlohy **na zapamätanie a porozumenie** (100 %, Graf 2). Ovládali základné matematické operácie, vedeli komentovať údaje v numerických príkladoch, pri opakovaní učiva usporiadali živočíchy a rastliny podľa spoločenských, spojili obrázky so slovami, doplnili chýbajúce slová alebo časť vety. Dokázali úspešne **aplikovať osvojené vedomosti** (100 %, Graf 2) v praktických úlohách, didaktických hrách a zväčša aj pri uplatnení algoritmov a pracovných postupov pri rysovaní. Riešili aplikačné úlohy z bežného života aj v oblasti finančnej gramotnosti (MAT a PVO). Vykonal primerane rozbor známych a neznámych veličín primerane, triedili geometrické tvary na základe daných kritérií (MAT), zaraďovali do správnej skupiny rôzne druhy ovocia a zeleniny (PVO), vyberali správne tvrdenia a spojili ich s obrázkami (ANJ). Na viac ako polovici hodín zdôvodňovali, analyzovali informácie z pokusu, porovnávali tvorenie prvého a druhého stupňa prídavných mien (bigger than, taller than), kategorizovali údaje s využitím poznatkov v nových súvislostiach a hodnotili pravdivé/nepravdivé tvrdenia, niekedy to zvládli len s pomocou. Najslabšou oblasťou bolo rozvíjanie tvorivosti, len na štvrtine hodín (najmä SJL), z toho na jednej vedeli tvoriť závery z vlastného bádania (PVO). Niektorí žiaci nedokázali samostatne využiť predchádzajúce vedomosti. Zaradenie úloh na analýzu a hodnotenie na 54,5 % hodín (Graf 2), a tvorivosť len na 22,7 % (Graf 2), z ktorých takmer polovicu nedokázali vyriešiť, znižovalo **poznávacie kompetencie** žiakov na celkovú priemernú úroveň (48,0 %, Graf 3a). Na menej ako polovici hodín (43,9 % Graf 3) sa žiaci zapájali do procesu učenia sa aktívne a vlastnou činnosťou pri pokusoch, didaktických hrách, prejavili zvedavosť a v súvislosti s bádáním kládli otázky, pýtali sa na nejasnosti (MAT, PVO). Prebrali zodpovednosť za vlastné učenie sa pri samostatnej a skupinovej práci, za čo boli priebežne pochválení. Schopnosť kriticky myslieť rozvíjali bádateľskou činnosťou, pri riešení úloh zameraných na vyššie myšlienkové procesy, sebahodnotení a zdôvodňovaní názorov (MAT, PVO a SJL) a efektívnou prácou s chybou. Príležitosť rozvíjať sebahodnotiace schopnosti, hodnotiť výkon spolužiakov a proces mali možnosť na 57,6 % hodín (Graf 3). Primerane veku to dokázali na 37,9 % hodín (Graf 3), čo oslabovalo celkovú posudzovanú úroveň **rozvíjania kompetencií k celoživotnému učeniu** (46,6 %, Graf 3a). Žiaci sa sústredili na to, čo sa im na hodine podarilo, svoje úspechy a nedostatky vedeli pomenovať a zdôvodniť. Rozvíjanie ich **občianskych kompetencií** bolo na celkovej priemernej úrovni (59,7 %, Graf 3a). Žiaci ochotne reagovali na aktuálnu situáciu v triede na 75,8 % hodín (Graf 3). Prejavili záujem o humanistické hodnoty ako spravodlivosť, zdravý životný štýl, ochrana prírody (ANJ, PVO a PVD) a vyjadrovali sa k problematike zodpovedného hospodárenia s financiami (MAT). Obhájiť svoje postoje a diskutovať mali možnosť v menšej miere. Celková úroveň rozvíjania **sociálnych kompetencií** žiakov bola 70,3 % (Graf 3a). Väčšinou mali žiaci osvojené základy pre empatické vnímanie prejavov iných a vytvárali pozitívne vzťahy so spolužiakmi a učiteľkami na každej hodine. Kultivovaná komunikácia bola prevažne efektívna aj pri diskusii vo dvojici a v skupine. Pri práci v tíme dodržiavali dohodnuté pravidlá správania, preberali zodpovednosť za plnenie úloh skoro na každej hodine. Nedostatky sa vyskytli sporadicky v neurčení optimálneho času na splnenie úloh a pravidiel. Pri prezentovaní svojich výsledkov žiaci neboli vždy samostatní. Priestor na zdôvodnenie výsledku práce absentovalo na väčšine hodín a rozvíjanie ich kooperatívnych zručností na takmer tretine, čo si vyžaduje zlepšenie.

Vyučovanie učiteľom

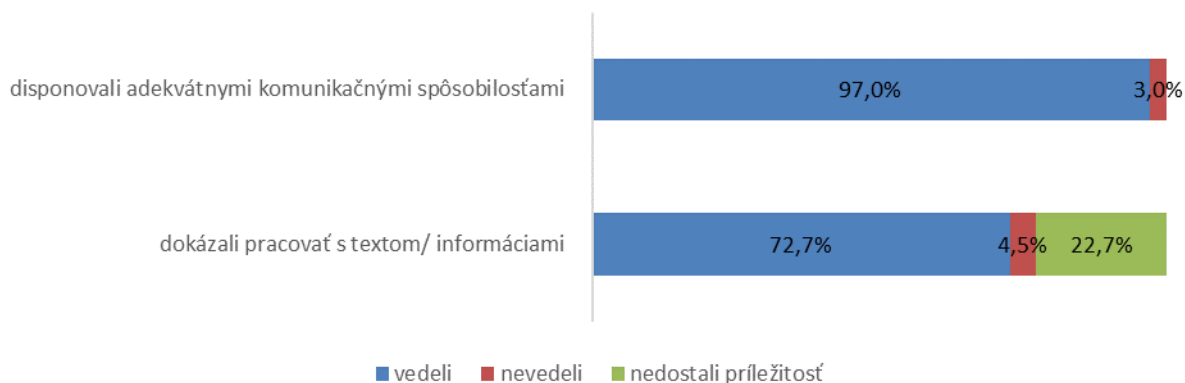
Výchovno-vzdelávacie ciele učiteľky stanovili jasne na väčšine hodín v súvislosti s obsahom témy vyučovacej hodiny. Efektívne overovali ich priebežné plnenie na viac ako polovici hodín a len na menej ako polovici hodín spojili ich splnenie so sebahodnotením žiakov. Nepodporovali v dostatočnej miere personalizáciu procesu výučby, neposkytovali **podporné stimuly pre učenie** sa každého žiaka na väčšine hodín (79,5 %, Graf 4). Diferencovanie úloh vzhľadom na rozdielne vzdelávacie schopnosti žiakov, výber činností, optimalizovanie učebnej záťaže uplatnila na menej ako pätine hodín (SJL, MAT, PVO). Žiak so ZZ (2. ročník) pracoval s pomocou pedagogickej asistentky (MAT, PVO). Učiteľka rešpektovala jeho ZZ na každej hodine ho včleňovala do spoločnej činnosti triedy, zohľadňovala pracovné tempo pri riešení úloh, umožnila mu používať kompenzačné pomôcky na MAT (číselná os, tabuľka s číslami do 100). Materiálno-technické prostriedky zaraďovali vhodne, účelne k učebnej téme pri opakovaní a upevňovaní učiva na každej hodine. Využívali informačno-komunikačnú technológiu skoro na každej hodine na podporu názornosti, bez aktívnej činnosti žiakov na menej ako polovici hodín. Podporovali autonómnosť žiakov, aktivizovali ich počas výkladu hrovou formou, skupinovú prácu a rozvíjaním kritického myslenia, aplikovali **efektívnych stratégií vyučovania**. Menší dôraz kládli na rozvoj vyšších myšlienkových procesov, úlohy na rozvíjanie tvorivosti absentovali na väčšine hodín. Takmer na každej hodine **vytvárali príjemnú atmosféru** (80,3 %, Graf 4), na ktorých sa žiaci cítili bezpečne, spokojne, prirodzene a slobodne. Svojou autoritou prispievali k vytváraniu podnetnej sociálnej atmosféry v triedach, prejavovali prívetivosť, empatiu a reagovali povzbudzujúco. Zriedka vzniknutým situáciám nevenovali dostatočnú pozornosť. Niektorým žiakom neumožnili zapojiť sa do diania v triede (PVO a SJL), čo nepodporovalo sebadôveru každého žiaka. Na väčšine hodín **formatívne hodnotili**, žiakov chválili a podporovali ich napredovanie v učení sa. Svoje hodnotenie zdôvodnili na takmer dvoch tretinách hodín, na výraznej väčšine klasifikácia absentovala.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

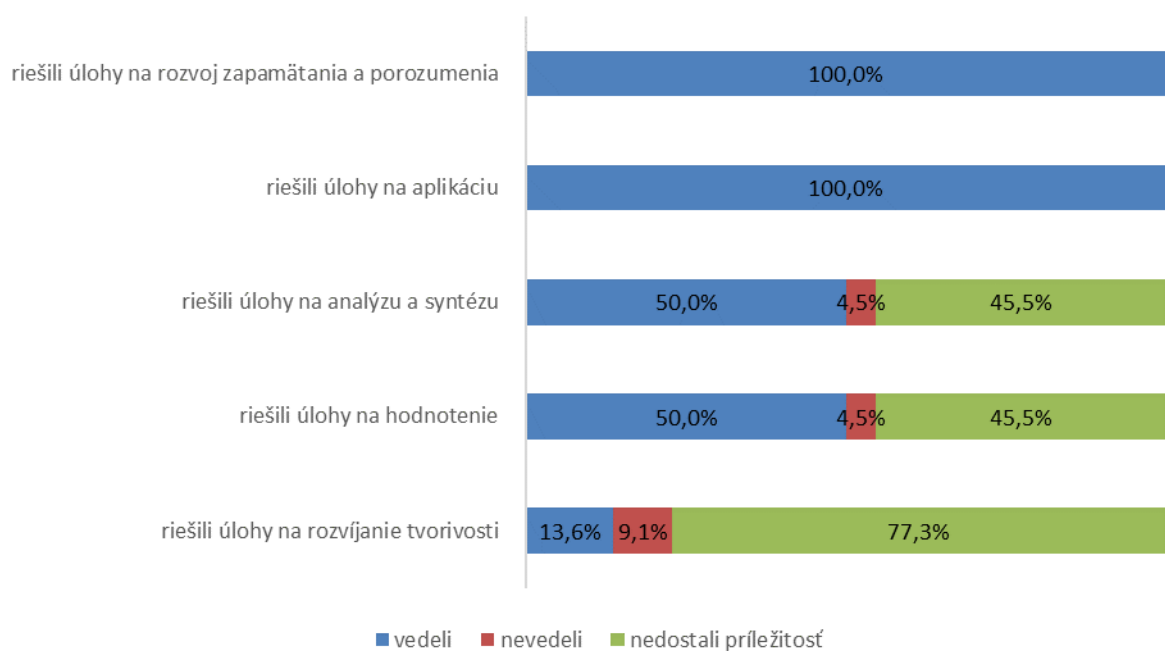
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	anglický jazyk	priemerná
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná
Človek a príroda	prírodoveda	málo vyhovujúca
	prvouka	priemerná

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

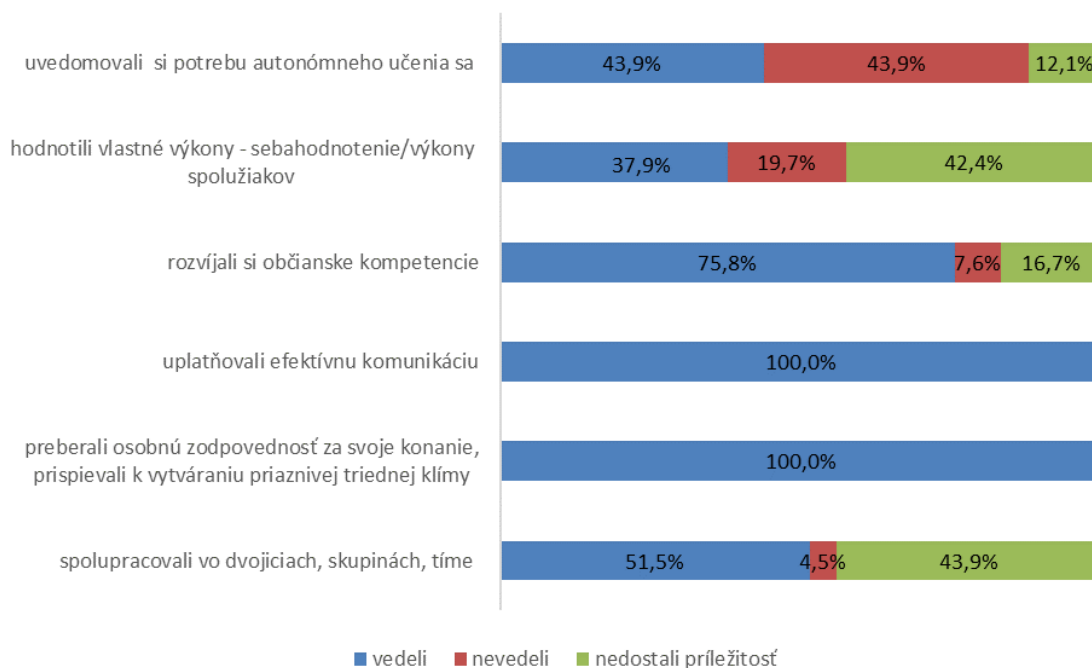
Graf 1 Preukázanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

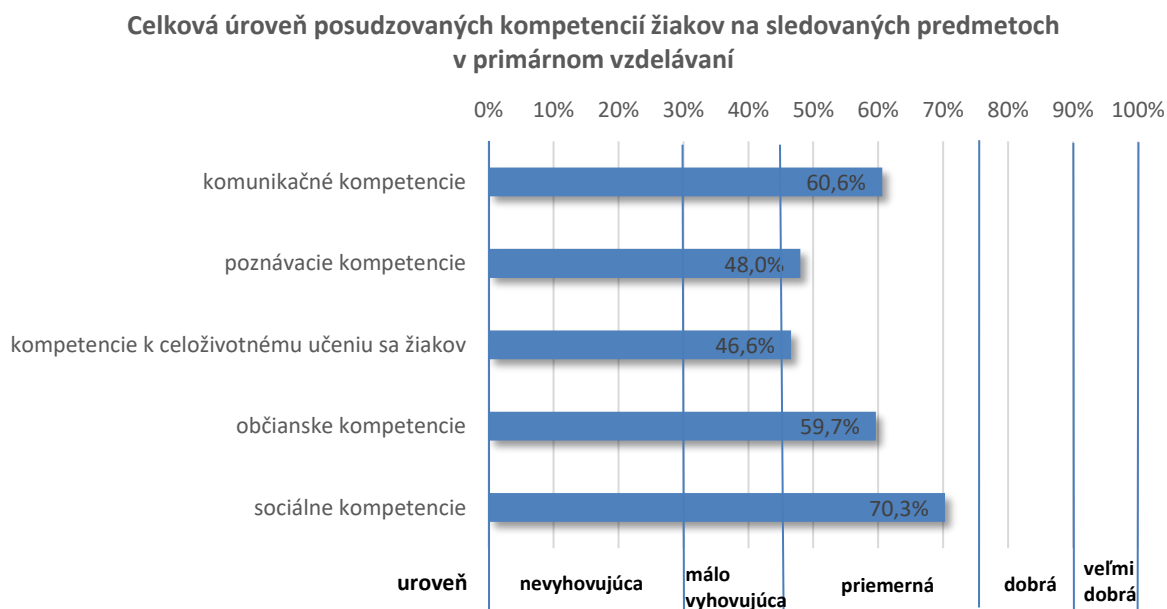
Graf 2 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

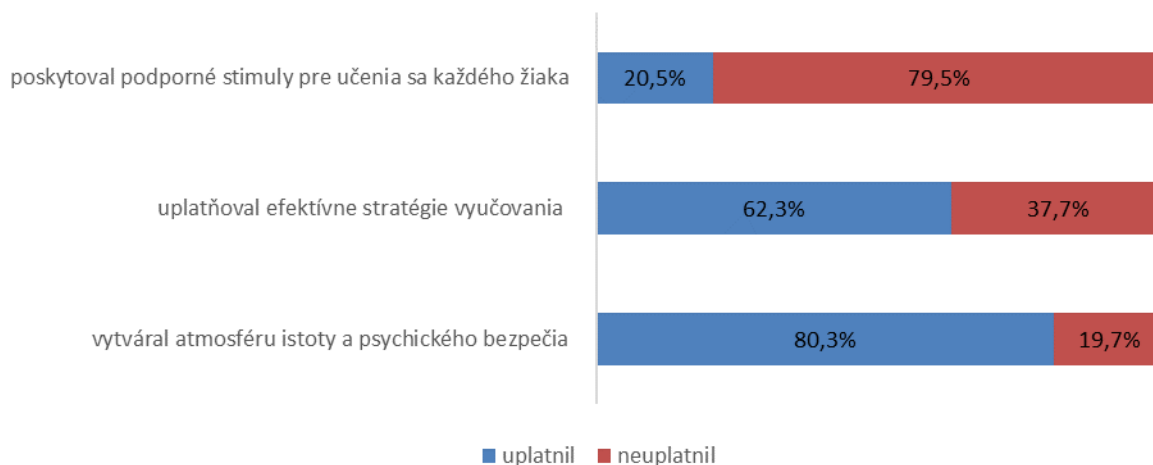
Graf 3 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu žiakov, sociálnych a občianskych kompetencií na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 3a Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 4 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka na vyučovacích hodinách v primárnom vzdelávaní

Nižšie stredné vzdelávanie

Slovenský jazyk a literatúra/Slovenský jazyk a slovenská literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Žiaci sa v priebehu väčšiny hodín vyjadrovali prevažne samostatne, plynule slovne prezentovali vlastný postoj k danej téme, textu, kládli štylisticky a logicky právne otázky, odpovedali pohotovo a vecne na otázky. Ich slovná zásoba nebola jednotvárna. Pri opakovaní, precvičovaní vedomostí i práci s textom bol ich slovný prejav väčšinou spisovný, odborne správny. Na štvrtine hodín boli málo komunikatívni aj napriek nabádaniu učiteľkou, nevyjadrovali sa súvisle, odpovedali jedným slovom, nemali utvrdenú dostatočne odbornú terminológiu zo syntaktickej roviny jazyka. Niekedy žiaci hovorili potichu, neartikulovali dostatočne, čo znižovalo porozumenie ich prejavu, používali nárečové slová (neni, moc, vyprávať), na čo ich učiteľka vyjadrujúca sa spisovne upozornila. Písomne sa vyjadrovali pri riešení úloh (zošit, pracovný list), občas písali na tabuľu. Na všetkých hodinách pracovali so súvislým/nesúvislým textom z učebnice, pracovného listu, PowerPointovej prezentácie. Väčšina čítala samostatne správne, plynule a nahlas čítala, niektorý jednotlivec neprispôbil rýchlosť čítania efektívnemu pochopeniu informácií, čo sťažovalo pochopenie textu. Prevažne samostatne odpovedali na otázky (ústne i písomne), vyhľadali základné informácie na základe daných kritérií a kľúčové slová z textu, vysvetlili význam neznámych pojmov, niekedy na základe kontextu (rozprávanie, dynamický opis, súkromný list, úvaha, výklad, báseň) odhadli významy lexikálnych jednotiek. Vyššie čitateľské zručnosti prejavili riešením úloh porovnaj a rozlíš, pravda/nepravda, občas pomocou čitateľských stratégií (metóda postupných krokov, PLAN), pri riešení ktorých efektívne využívali už osvojené vedomosti zo slohu a literatúry (báseň, nepriame pomenovania). Texty analyzovali na základe kritérií, porovnávali (rozprávanie – opis, úvaha - príhovor), zistenia vyhodnotili a sumarizovali, ojedinele potrebovali pomoc učiteľky alebo odpovedali tí istí žiaci. Väčšina nebola samostatná pri posudzovaní, hodnotení textov a zaujatí stanoviska a na viac ako polovici hodín chýbalo podnecovanie k uvažovaniu nad textom. Na hodinách absentovalo vyhľadávanie informácií z elektronických zdrojov. Rozvíjanie **komunikačných spôsobilostí** prezentovali žiaci na celkovej priemernej úrovni (graf č. 7a). Úlohy na **zapamätanie a porozumenie** aktívne riešili ústne i písomne, zapájali sa do didaktických hier, vedomostných súťaží. Pojmovou mapou zaznamenávali vzájomné súvislosti, pri úlohách na gramatické javy, slovnú zásobu, syntax občas neboli samostatní. Striedaním foriem práce

a metód na viac polovici hodín boli motivovaní k činnosti, aktívne reagovali na motivačné príbehy, otázky a aplikovali vedomosti zväčša samostatne. Názornosť vhodne využitými PowerPointovými prezentáciami (obrázky – jednovýznamové a viacvýznamové slová, texty), nástennými didaktickými pomôckami (jazykové štýly, vzory podstatných mien), efektívne využívanými učebnicami a pracovnými listami podporovali pochopenie učiva žiakmi. Na každej hodine zväčša samostatne analyzovali gramatické javy, vetné členy, štylistickú a obsahovú stránku slohových útvarov. Poukázali na odlišnosti medzi skupinami slov v slovnej zásobe, vyjadrili význam frazeologizmov, argumentovali primerane veku, rozoberali informácie v slohových útvaroch s menšou pomocou na polovici z nich. Slabšie zručnosti prezentovali starší žiaci (8. ročník), ktorí vyvodzovanie a určovanie záverov, zhodnotenie situácie nedokázali riešiť samostatne len s výraznou pomocou vyučujúcej. Nie vždy mali žiaci vytvorené podmienky rozvíjať hodnotiace spôsobilosti. Najslabšie bola rozvíjaná tvorivosť žiakov, iba na 1 hodine, na ktorej riešili úlohu na základe vlastnej fantázie len jednotlivci, čo ovplyvnilo celkovú málo vyhovujúcu úroveň ich **poznávacích spôsobilostí** (graf č. 7a). Žiaci na hodinách pracovali vlastným pracovným tempom, kládli otázky na doplnenie porozumenia. Učiteľka poskytla **podporné stimuly pre efektívne učenie sa každého žiaka** len na štvrtine hodín častejšou kontrolou pochopenia učiva, zadania a postupu riešenia úloh i vo vzťahu k žiakom so ZZ, ktorým sa učiteľka venovala individuálne. Povzbudzovaním a pochvalami za čiastkové úspechy boli motivovaní všetci žiaci v učení sa. Občas mali pri skupinovej práci možnosť výberu z ponúknutých úloh a činností. Žiak so ZZ odmietol pracovať vo dvojici, čo učiteľka akceptovala. Diferenciácia úloh podľa náročnosti na hodinách absentovala, čo si vyžaduje zlepšenie. Na viac ako polovici hodín neprejavila väčšina žiakov dostatočnú vnútornú motiváciu sebarealizovať sa a osobne sa rozvíjať, napriek vytvoreným podmienkam na rozvíjanie kritického myslenia úlohami, prácou s textom, zdôvodnením svojho názoru, vecnou diskusiou vo vzťahu k učebnej téme, sebahodnotením a regulovaním postupov pri vlastnom učení sa. Zlepšiť svoje učebné výsledky efektívnou prácou s chybou, nájsť riešenie na opravu, vedeli len jednotlivci. Autonómne učenie sa žiakov občas obmedzovalo prednášaním učiva učiteľkou, diktovaním poučiek a absencia sebahodnotenia zhruba na štvrtine hodín, ojedinelá možnosť hodnotiť výkon spolužiakov a nerovnomerné rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov ako aj absencia zručností žiakov regulovať vlastné učenie sa mali dopad na dosiahnutú slabú úroveň **rozvíjania ich kompetencií k celoživotnému učeniu sa**. Na štvrtine hodín najstarší a najmladší žiaci regulovali svoje postupy v učení sa, podporovali vlastné učenie sa efektívnou prácou s čitateľskými stratégiami (metóda postupných krokov, PLAN) a prácou vo dvojici alebo v skupine, ktorú dokázali samostatne riadiť. Učiteľka komplexne stanovila výchovno-vzdelávacie **ciele** hodín, na viac ako polovici zisťovala mieru pochopenia učiva žiakmi a podnecovala ich k sebahodnoteniu výkonu, čo dokázala väčšina samostatne objektívne zhodnotiť len na 2 hodinách, na ostatných len jednotlivci. Optimálne kombinovala chválu a kritiku v priebehu i v závere hodín, **neklasifikovala** ani na jednej hodine. Žiaci ochotne vyjadrili postoj k základným humanistickým hodnotám, tráveniu voľného času a príprave na budúce povolanie na základe vlastných skúseností, svoje názory logicky zdôvodňovali. Slabou stránkou prezentovania **občianskych kompetencií** žiakov bolo nerozvinutie diskusie a absencia tvorenia vecných argumentov väčšinou z nich na polovici hodín. Žiaci zväčša zmysluplne komunikovali medzi sebou i s učiteľkami, okrem 2 hodín, na ktorých iniciovala pasívnych žiakov k slovnému prejavu a činnosti učiteľka. Na každej hodine regulovali žiaci vlastné správanie, boli empatickí, tolerantní, vytvárali podnetné prostredie a atmosféru v triede, pozitívne rozvíjali **sociálne kompetencie** na celkovej priemernej úrovni (Graf č. 7a). Na viac ako polovici hodín pracovali sústredene vo dvojici alebo skupinách, vzájomne kooperovali na úlohách, pomáhali si a radili sa, dodržiavali stanovený čas, prezentovali výsledky činnosti. Slabou stránkou skupinovej práce bola nižšia úroveň ich argumentačných schopností a absencia tímovej práce na štvrtine hodín. Učiteľka dbala na dodržiavanie stanovených pravidiel správania, vzájomných korektných vzťahov, prejavovala záujem o každého žiaka, podporovala ich sebadôveru, pozitívne motivovala a povzbudzovala, čím prispievala k **atmosfére istoty a psychického bezpečia** (graf č. 8) na hodinách.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní v predmete a slovenský jazyk a literatúra bolo na priemernej úrovni.

Sledované predmety nižšieho stredného vzdelávania

Učenie sa žiaka

V oblasti komunikácie a práce s textom žiaci prejavili **komunikačné kompetencie** na väčšine hodín v ústnej, písomnej i grafickej forme, ich celková priemerná úroveň (56,70 %, Graf 7a) bola výsledkom nižšej miery prejavov mäkkých zručností žiakmi pri zdôvodňovaní názorov, prezentácií a na časti hodín aj chýbajúceho priestoru na posudzovanie či hodnotenie odborného alebo učebného textu s podporou tvorivosti žiakov. Verbálna komunikácia žiakov bola na väčšine hodín spisovne správna a kultivovaná, ich prejav bol v prevažnej miere súvislý najmä v prezentovaní názorov a postojov v predmetoch vo vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť. Efektívna komunikácia bola zreteľná na väčšine hodín, pri partnerských činnostiach v skupine alebo vo dvojici žiaci vzájomne komunikovali, radili sa, vyjadrovali svoje názory pri rozhodovaní sa o konečnom výsledku riešenia úlohy, rovesníckom učení a odovzdávaní poznatkov z prečítaného učebného textu (BIO). Jednoslovné odpovede sa čiastočne objavili v prírodovedných predmetoch a MAT pri frontálnom opakovaní v dôsledku zadávania zatvorených otázok a nevyžadovania ich odpovedí celými vetami (BIO, CHE). Do ústnej komunikácie na časti hodín (MAT a CHE) boli zapojení len aktívnejší žiaci, občas sa vyskytli nedostatky v používaní odbornej terminológie (napr. názvy základných zlúčenín a organizmov, názvoslovie) a odbornej symboliky z geometrie. U učiteľa BIO bolo zjavné nespisovné (neni, napapať) a slangové (intrák) vyjadrovanie s negatívnym dopadom na rečový vzor žiakov. Žiaci čítali s porozumením súvislé texty z učebníc a pracovných listov, na BIO aj odborné učebné texty, ako aj nesúvislé texty vo forme tabuliek, grafov, obrázkov a schém. Počúvali s porozumením prirodzenú autentickú reč a krátke filmy v anglickom jazyku. Dokázali pracovať s textom (71,5 %, Graf 5), na výraznej väčšine hodín vyhľadávali informácie najmä z printových, minimálne elektronických zdrojov. Na polovici hodín preukázali schopnosti analyzovať text pri riešení slovných úloh, z písomných informácií rôznych liekov, kritické čítanie a myslenie si rozvíjali aplikáciou čitateľskej stratégie INSERT, metódy skladania informácií (BIO). Priestor na hodnotenie textov mali na polovici hodín, žiaci uvažovali a posudzovali informácie z hľadiska ich pokroku v učení, významu, skúseností z bežného života. Ojedinele mali problém so spájaním širších súvislostí obsahu textu so svojimi poznatkami, nepochopili pracovný postup na realizáciu žiackeho pokusu a jeho cieľ. Nedostatkom bola nižšia miera podpory kritického čítania a absencia hlbšej práce s textom s akcentom na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov žiakov na polovici hodín. Nedostatočné podmienky na rozvíjanie vyšších kognitívnych procesov žiakov negatívne ovplyvňovali celkovú úroveň ich učenia a rozvoja **poznávacích zručností** (43,20 %, Graf 7a). Na hodinách väčšinou reprodukovali poznatky a informácie, odpovedali na otázky v rovine zapamätania a porozumenia (91,70 %, Graf 6). Najmä žiaci 8. ročníka nevedeli reprodukovat konkrétne fakty, neovládali názvy základných zlúčenín. Demonštrovali schopnosť aplikovať naučené postupy a algoritmy pri výpočtoch obsahu a obvodu rovinných útvarov, vnútorných a vonkajších uhlov v trojuholníku, praktickom využití svojich poznatkov, riešení úloh z bežného života, bádateľskej aktivite a vyhľadávaní informácií v texte (86,10 %, Graf 6). Ojedinele potrebovali pomoc učiteľa pri riešení úloh s aplikáciou vzorcov (MAT, CHE). Na takmer troch štvrtinách hodín učiteľia zadávali žiakom úlohy na podporu rozvoja ich analytického myslenia (72,20 %, Graf 6), ktoré preukázali pri práci so súvislým a nesúvislým textom, riešení slovných úloh z bežného života, interaktívnych úloh, identifikácii úmyselných chýb v texte, priraďovaní a usporiadaní období na časovej priamke, triedení organizmov podľa spoločných a rozdielnych znakov, zaznamenávaní priebehu pozorovania vonkajšej stavby bezstavovca s ojedinelou pomocou učiteľov najmä u žiakov 8. ročníka. Na menej ako polovici hodín žiaci prejavili primerané hodnotiace zručnosti (41,70 %, Graf 6). Posudzovali význam informácií, organizmov v prírode, presnosť údajov, pravdivosť a nepravdivosť výrokov, zhodnotili výhody a nevýhody životného štýlu, dejinných udalostí a spoločenských javov. Pri podpore čítania s porozumením a aplikácii čitateľských stratégií hodnotili svoj pokrok v učení a aktivite s modelovou situáciou posúdili správnosť riešenia šikanovania (BIO, OBN). Na takmer polovici hodín im učiteľia nevytvorili podmienky na uplatnenie schopnosti hodnotenia (44,40 %, Graf 6). Na väčšine hodín (77,80 %, Graf 6) nedostali žiaci príležitosť preukázať svoju tvorivosť, ojedinele boli zaradené na hodinách ANJ, DEJ, CHE, úplne absentovali v MAT a OBN. Žiaci prejavili tvorivosť pri manipulácii

so slepou mapou a časovou osou (DEJ), tvorbe myšlienkovkej mapy, fiktívneho lieku a letáku v anglickom jazyku, vyvodzovaní záverov bádáním a objavovaním príčin zmien pozorovaného javu a reakcií dáždovky na vonkajšie podnety, simuláciou hlavných období ľudského života (ANJ, BIO, CHE). Ojedinele nevedeli samostatne zostaviť hypotézu a tvoriť závery na základe výsledkov žiackeho pokusu. Najslabšou oblasťou na hospitovaných hodinách bolo preukázanie **kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakmi** (30,70 %, Graf 7a), čo súviselo s nízkou mierou podpory rozvíjania vyšších myšlienkových procesov a aktívneho učenia sa žiakov so zreteľom na rozvíjanie metakognície. Na takmer polovici hodín si žiaci uvedomovali potrebu autonómneho učenia sa, aktívnosť a iniciatívnosť čiastočne preukázali pri samostatnej i skupinovej činnosti, kládli otázky na doplnenie svojich poznatkov alebo v prípade nejasností. Na menej ako tretine hodín prejavili kritické myslenie pri príležitostne podporovanom sebahodnotení, na hodinách BIO prostredníctvom rovesníckeho učenia sa, riadeného bádania, kritického čítania odborného učebného textu poznali a porozumeli procesom sebapoznania a stratégiám učenia sa, dokázali si uvedomiť chybu. Na štvrtine hodín žiaci nehľadali príčinu ani možnosti korekcie chyby, učiteľ na hodinách BIO nenabádal žiakov na činnosť s chybou, väčšinou sám uviedol správnu odpoveď alebo riešenie úlohy, prípadne upozornil žiakov na chybu v zadaní. Žiaci nedostali príležitosť na sebahodnotenie alebo hodnotenie spolužiakových výkonov na dvoch tretinách hodín (66,70 %, Graf 7), na hodinách ANJ vyjadrovali hodnotenie najmä pocitovo bez rozvíjania kritického myslenia, ktoré úplne absentovalo na CHE. Na takmer štvrtine hodín dokázali pomenovať svoje silné a slabé stránky po samostatnom riešení úloh, pokroky v učení a zvládnutie ústnej odpovede (BIO, MAT, OBN, DEJ). Na viac ako tretine hodín mali možnosť reagovať na hodnotenie svojho výkonu ako spätnej väzby od učiteľov, prijali ich rady, hľadali možnosti zlepšenia sa a korigovali svoje konanie. Nedostatkom bolo chýbajúce hodnotenie spolužiakov a ich výkonov najmä pri zaradení kooperatívnych foriem vyučovania. Nedostatočne stimulovaná participácia žiakov v diskusiách bez dôrazu na argumentáciu, zdôvodnenie a posudzovanie vyjadrených názorov a postojov ovplyvnila celkovú úroveň **občianskych kompetencií** (49,00 %, Graf 7a). Ochotne vyjadrili svoje názory a postoje k učebnej téme, náročnosti úloh, pokrokom v autonómnom učení sa, k pozitívnym a vedľajším účinkom liekov, využívaniu poznatkov z geometrie v bežnom živote, trávení voľného času a sledovaniu televíznych programov. Zdôvodňovali svoje názory k správnosti zaradenia charakteristiky k príslušnému obdobiu ľudského života, spôsobom ničenia nežiaducich živočíchov, možným účinkom liekov (BIO, CHE). Rozdielne názory vyjadrili pri riešení šikanovania, k výhodám a nevýhodám členstva v Európskej únii, občianskym a politickým právam, vplyvu médií na každodenný život, spôsobu života v totalitných režimoch (DEJ, OBN). Problémy so zdôvodnením vyjadrených názorov mali žiaci najmä na hodinách ANJ, čiastočne MAT. Rešpektovali rozdielne názory, občas nedokázali posúdiť stanoviská spolužiakov k diskutovanému problému, prípadne mali problémy s aktívnym počúvaním. Žiakmi preukázané **sociálne kompetencie** (62,90 %, Graf 7a) boli vo výraznej miere výsledkom prejavov osobnej zodpovednosti žiakov a ich komunikácie najmä v rovine učiteľ-žiak (97,20 %, Graf 7), menej kooperácie v činnostiach v partnerských skupinách či dvojiciach (36,10 %, Graf 7). Empatický prístup, ústretová komunikácia, preberanie zodpovednosti pri samostatnej a na viac ako polovici hodín kooperatívnej činnosti prispeli k pozitívnej pracovnej atmosfére. Triedna klíma v 6. triede bola na 1 hodine BIO narušená odmietavým postojom niektorých žiakov pri prijatí spolužiaka so ZZ do skupiny, spôsobom správania sa 2 žiakov bez ochoty vzájomnej spolupráce, prijatia nastavených pravidiel a aktívneho počúvania ostatných spolužiakov. Absencia zaraďovania činnosti žiakov v tíme, skupine alebo vo dvojici na 55,60 % (Graf 7) bola dôsledkom nízkej miery aplikácie inovatívnych foriem vyučovania (MAT, OBN). Na hodinách s podporou kooperatívnych foriem učenia sa a činnosti žiakov, žiaci dokázali prijať nastavené pravidlá spolupráce, preberali spoluzodpovednosť za plnenie úloh, pomáhali si, radili sa, vzájomne spolupracovali. Väčšinou, ak mali vytvorený priestor, prezentovali výsledky spoločnej činnosti. Príležitosť na zdôvodňovanie výsledkov kolektívnej činnosti nemali vytvorenú na viac ako dvoch tretinách hodín, na ANJ neprejavili zručnosti v argumentácii.

Vyučovanie učiteľom

Výchovno-vzdelávacie ciele stanovili učitelia so zreteľom na očakávané výsledky učenia sa žiakov na dvoch tretinách hodín, na ostatných bola opísaná činnosť. Na menej ako polovici hodín (41,66 %) priebežne overovali plnenie cieľov zväčša frontálne, kontrolnými otázkami, samostatným riešením úloh a v závere hodín sebahodnotením žiakov. Najslabšie podporovali učenie sa žiakov **personalizáciou**

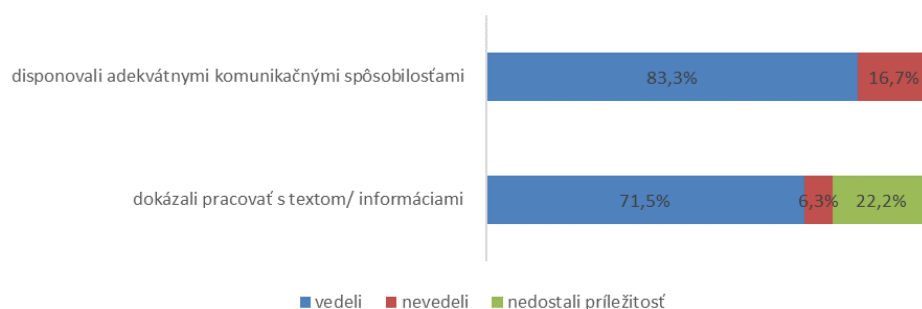
procesu výučby na pätine hodín (19,40 %, Graf 8). Vytvorenie podmienok pre inkluzívne vzdelávanie obmedzili na rešpektovanie pracovného tempa žiakov a uplatňovanie individuálneho prístupu, pričom zadávanie diferencovaných úloh a prispôsobovanie činností podľa rozdielnych vzdelávacích schopností žiakov bolo len zriedkavé. Nezhľadňovali ZZ začlenených žiakov dostatočne zreteľne. **Efektívne stratégie vyučovania** na dvoch tretinách hodín (68,70 %, Graf 8) optimalizovali výkony žiakov úlohami na porozumenie a aplikáciu, rozvoj analytického myslenia žiakov, s menším dôrazom na rozvoj ich hodnotiacich zručností a iba ojedinele podporovali tvorivosť. Na menej ako polovici hodín, najviac v predmete BIO, využívali problémové úlohy, čitateľskú stratégiu INSERT (BIO), PLAN (S JL), metódu skladania informácií, riadené bádanie, rovesnícke učenie, experimentovanie (CHE), diskusiu (S JL) a brainstorming, ktoré aktívne podporovali učenie sa žiakov a rozvoj ich kritického myslenia. V oblasti vzdelávania Človek a príroda podporovali riadené bádanie pri pozorovaní zmien, prejavov reakcií bezstavovca a realizácii žiackych pokusov. Na väčšine hodín ich motivovali príkladmi z reálneho života, zážitkového učenia, medzipredmetovými vzťahmi a účelne využívanými **učebnými pomôckami**, vnútorná motivácia žiakov bola menej zreteľná. Prostriedky IKT využili na väčšine hodín na premietanie prezentácií, krátkych filmov a problémových úloh. Na menej ako tretine sledovaných hodín ich používali na získavanie informácií a podporu aktívnej činnosti žiakov riešením interaktívnych úloh (DEJ, OBN). Vytvárali **atmosféru istoty a psychického bezpečia** na väčšine hodín (99,10 %, Graf 8) prejavovaním empatie a posilňovaním pozitívnych vzťahov medzi žiakmi. Príležitostné nezapojenie každého žiaka do činnosti v aktivizačnej a fixačnej fáze najmä pri frontálnej forme neposkytovalo optimálnu spätnú väzbu o zvládnutí obsahu učiva. Učitelia žiakom poskytli spätnú väzbu o správnosti odpovedí, optimálne kombinovali kritiku a chválu, čím podporovali pozitívnu pracovnú klímu. Na dvoch tretinách hodín formatívne **hodnotili** identifikovali možnosti ich ďalšieho napredovania a poskytli rady o postupoch pri odstraňovaní nedostatkov v učení sa žiakov.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

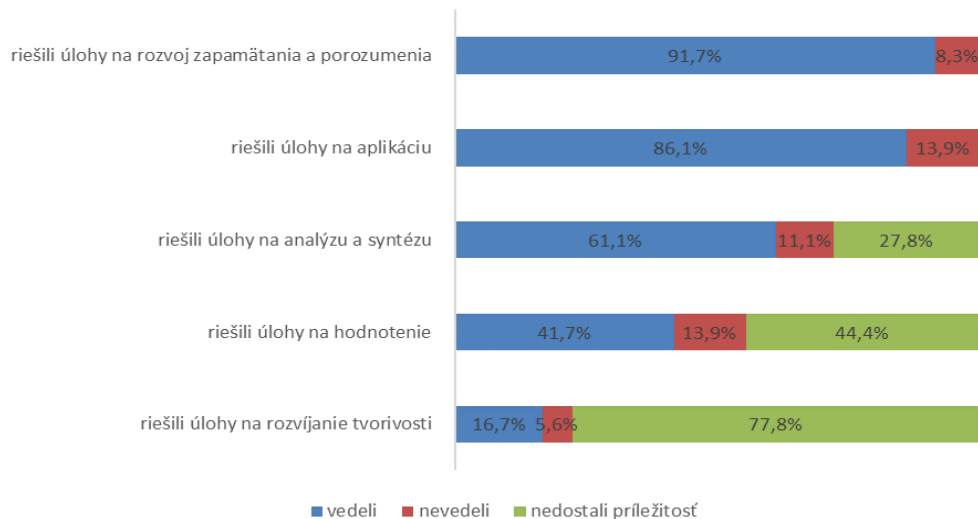
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	anglický jazyk	málo vyhovujúca
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná
Človek a príroda	chémia	málo vyhovujúca
	biológia	priemerná
Človek a spoločnosť	dejepis	priemerná
	občianska náuka	priemerná

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

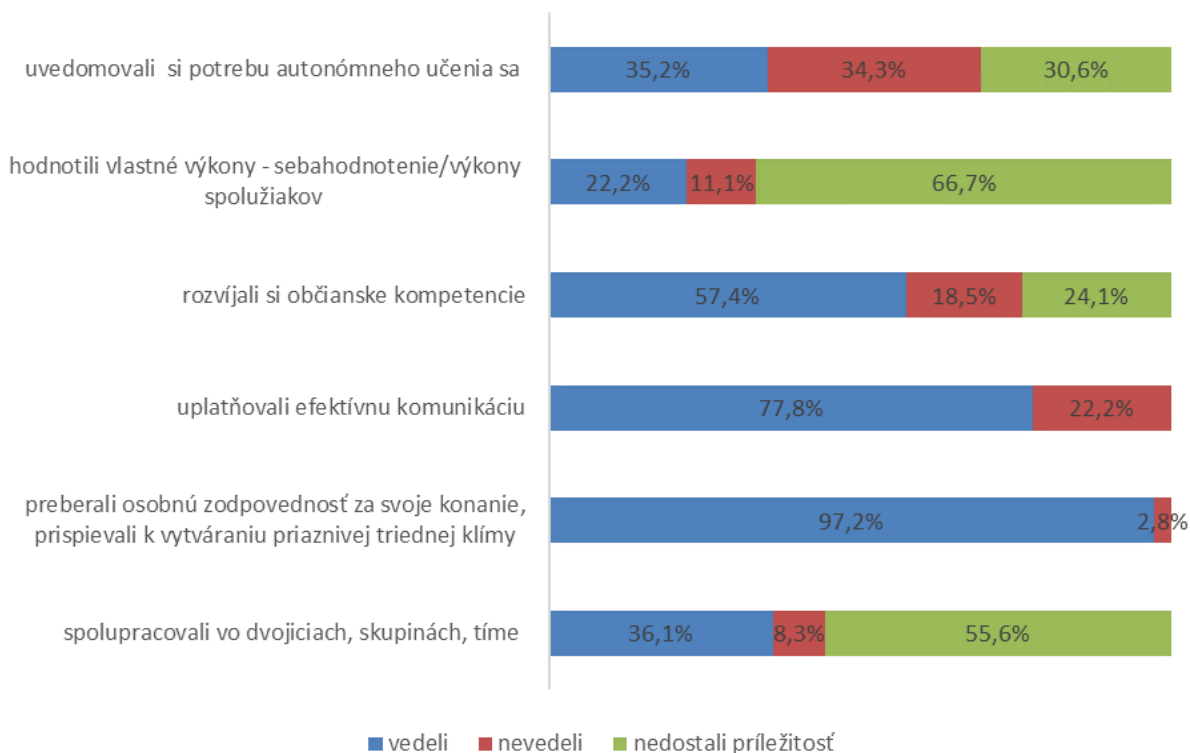
Graf 5 Preukázanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

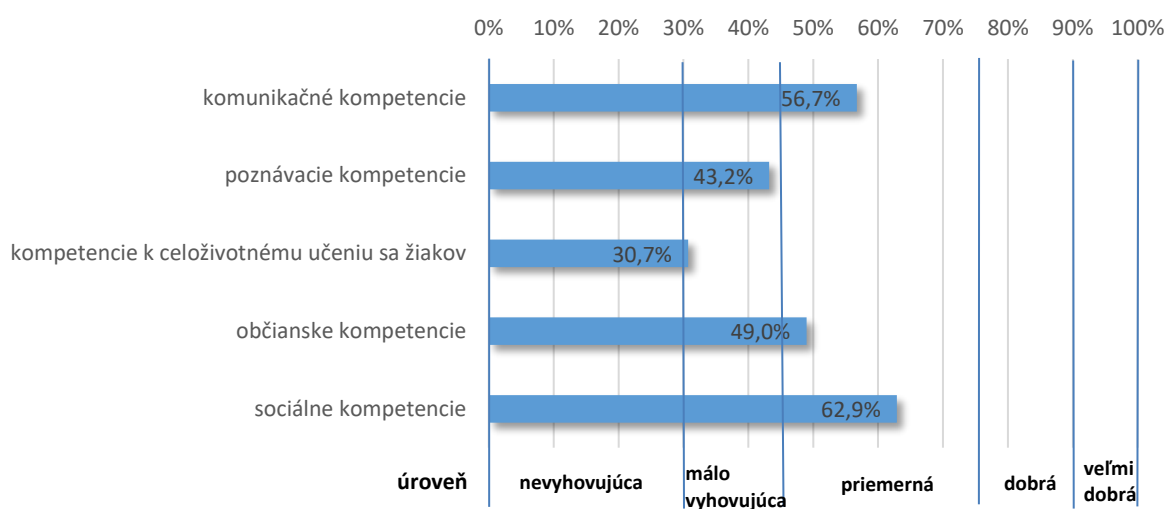
Graf 6 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

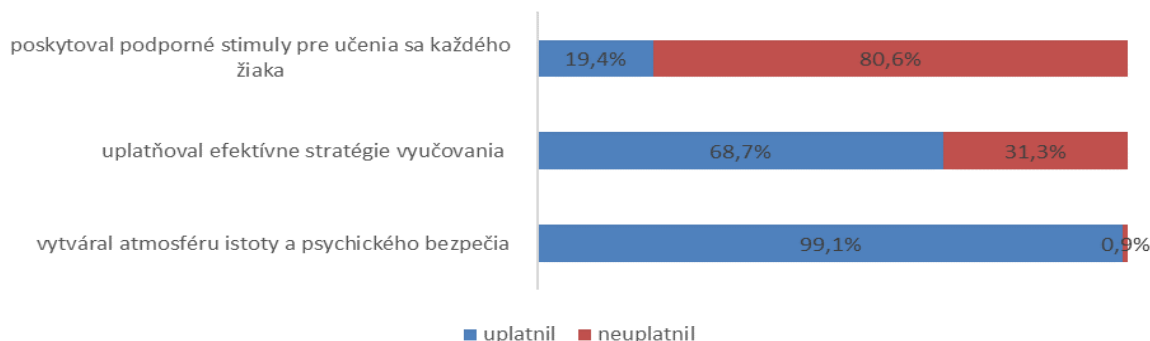
Graf 7 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu žiakov, sociálnych a občianskych kompetencií na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 7a Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 8 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka na sledovaných vyučovacích hodinách v nižšom strednom vzdelávaní

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie kompetencie k celoživotnému učeniu sa zadávaním úloh na kritické myslenie, hodnotenie a sebahodnotenie,
- rozvíjanie sociálnej kompetencie zaradením kooperatívnych činností na vyučovacích hodinách,
- rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov žiakov zadávaním úloh na analýzu a tvorivosť,
- vedenie žiakov k zmysluplnému využívaniu prostriedkov IKT na vyučovacích hodinách,
- podporovanie inkluzívneho vzdelávania žiakov zadávaním úloh s rozdielnou náročnosťou vzhľadom na učebný potenciál alebo špecifické osobitosti a potreby.

RIADENIE ŠKOLY

Škola mala spracovaný **školský vzdelávací program** (ďalej ŠkVP), ktorého názvom bolo motto Jána Amosa Komenského „Ak sa má človek stať človekom, musí sa vzdelávať“. Jeho nedostatkom bolo neaktualizovanie informácií (napr. údaje o žiakoch a pedagogických zamestnancoch, školskom roku, pôsobení v škole zrušených metodických orgánov), používanie neaktuálnej terminológie (napr. pracovníci, sekundárne vzdelávanie, názov poradenských zariadení a inštitúcií) a právnych predpisov (odkaz na neaktuálny školský zákon). Jeho obsah bol v súlade s ustanoveniami školského zákona. Výchova a vzdelávanie žiakov oboch stupňov vzdelávania sa realizovali podľa príslušných štátnych vzdelávacích programov (ďalej ŠVP) neúplne rozpracovaných v obsahu ŠkVP najmä v oblasti úpravy podmienok na saturáciu potrieb žiakov so zdravotným znevýhodnením. Stanovenie cieľov malo všeobecný charakter so zameraním na výučbu cudzích jazykov. Zavedenie anglického jazyka od 1. ročníka a vyučovanie druhého cudzieho jazyka (nemecký jazyk) od 5. ročníka bolo podporené aprobačnou skladbou pedagógov, menej vybavením zriadenej jazykovej učebne s chýbajúcou riadiacou jednotkou, centrálnym programom a slúchadlami na podporu konverzácie medzi viacerými žiakmi naraz bez vzájomného rušenia sa. Vytýčené ciele smerujúce k rozvíjaniu komunikačných schopností, tolerance a prosociálnemu správaniu sa s podporou interpersonálnych spôsobilostí s účinnou spoluprácou medzi žiakmi boli na väčšine hospitovaných hodín zreteľne preukázané. Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti podporovala návštevnosť školskej knižnice s dostatkom beletrie a vytvorenie čitateľského kútika pre žiakov na chodbe na prízemí s oddychovou zónou. Deklarované zameranie na rozvíjanie digitálnych zručností žiakov nebolo podporené posilnením týždenného počtu vyučovacích hodín voliteľnými hodinami, personalizovaný systém vzdelávania sa na hospitovaných vyučovacích hodinách nepotvrdil, snaha o zavádzanie prvkov integrovaného tematického a modelového vyučovania nebola zreteľná. Rámcový učebný plán a poznámky ŠVP akceptoval **učebný plán** pre primárne vzdelávanie, v nižšom strednom vzdelávaní sa nedostatky vyskytli v spájaní ročníkov (8. a 9. ročník) v predmetoch technika a výtvarná výchova, čo riaditeľka školy odôvodnila nízkym počtom žiakov v triedach a potrebou socializácie žiakov. Nedostatok formálneho charakteru v názve predmetu telesná a športová výchova v učebnom pláne školy bol umožnený riaditeľke školy odstrániť, čo zrealizovala počas výkonu inšpekcie. Vlastné poznámky s uvedením využitia voliteľných hodín a zriaďovaním skupín s výnimkou telesnej a športovej výchovy (8. a 9. ročník) poskytovali obraz o vnútornej organizácii vyučovania. Voliteľné hodiny v primárnom vzdelávaní boli využité na zavedenie predmetu anglický jazyk od 1. ročníka a posilnenie povinných vyučovacích predmetov (matematika 1. – 3. ročník, slovenský jazyk a literatúra 2. – 4. ročník). V nižšom strednom vzdelávaní bola viac ako polovica (52,63 %) voliteľných hodín využitá na vyučovanie druhého cudzieho jazyka (nemecký jazyk) od 5. ročníka, časť hodín (15,79 %) na posilnenie predmetov dejepis a geografia, minimálne predmetov biológia (o 2 hodiny) a matematika (o 1 hodinu). Z vyjadrenia riaditeľky školy vyplynulo, že pri posilnení daných vyučovacích predmetov a vzdelávacích oblastí boli zohľadnené personálne podmienky školy a požiadavky učiteľov na vyšší počet hodín so zámerom upevňovania učiva. Voliteľné hodiny na navýšenie počtu hodín v predmete telesná a športová výchova škola nevyužila s ohľadom na zámery deklarované v ŠkVP a personálne možnosti. **Učebné osnovy** niektorých vyučovacích predmetov (napr. biológia, geografia) vykazovali formálne nedostatky, ktoré boli odstránené počas výkonu inšpekcie. Neprebraný obsah učiva o chránených mineráloch, chemických usadených horninách a krasových procesoch v 9. ročníku boli umožnené prebrať do prerokovania správy z komplexnej inšpekcie, čo sa v škole zrealizovalo. Učebné osnovy telesnej a športovej výchovy neobsahovali rozpracovanie obsahových štandardov do ročníkov, tematické výchovno-vzdelávacie plány boli pre daný predmet predložené len pre 5. ročník. Nesúlad s obsahovým štandardom sa vyskytol v učebných osnovách predmetu slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní (v obsahovej časti jazykovej zložky bol uvedený v 6. ročníku napr. trpný rod slovíes, 7. ročníku voľný verš, sylabický verš, 8. ročníku napr. vzťažné a vymedzovacie zámená, metonymia, podradovacie súvetie, druhové číslovky, 9. ročníku napr. metonymia). Nedostatky

sa vyskytli v nedostatočnom vyvážení zastúpenia všetkých rovín jazyka vrátane literatúry a čítania s porozumením pri zostavovaní testov. Obsahová časť vzdelávacieho štandardu v zložke literatúra bola spojením obsahového vzdelávacieho štandardu ŠVP z roku 2008 a názvov tém alebo učiva podľa učebnice. **Prierezové témy** neboli aktualizované v zmysle inovovaného ŠVP, absentovala výchova k manželstvu a rodičovstvu v primárnom vzdelávaní a nesprávne sa uvádzal názov dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke. Plnenie prierezových tém deklarovali zapracovaním do obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov, čo bolo čiastočne preukázané v učebných osnovách s nejednotne priradenými skratkami bez bližšej špecifikácie. Spôsob realizácie environmentálnej výchovy bol určený podujatiami, školskými projektami (napr. Deň vody, Deň jablka, Tekvičák) a zberovými aktivitami, ochrana života a zdravia formou didaktických hier a účelových cvičení v teréne, čo potvrdzovali záznamy v elektronicky vedených triednych knihách. Rozpracovaný Národný štandard finančnej gramotnosti (ďalej NŠFG) verzia 1.2 tvoril samostatný dokument (Plán finančnej gramotnosti) bez prepojenia s učebnými osnovami vyučovacích predmetov, v ktorých uvádzali iba názov alebo skratku finančnej gramotnosti pri tematických celkoch, sporadicky pri učive. K témam, celkovým a najmä čiastkovým kompetenciám boli pridelené predmety podľa ročníkov. Z vyjadrenia koordinátora finančnej gramotnosti vyplynulo, že škola nerealizovala aktivity podporujúce plnenie NŠFG. **Úprava podmienok výchovy a vzdelávania žiakov so ŠVVP** nebola v ŠkVP komplexne spracovaná. Obsahom boli neaktualizované informácie o počte začlenených žiakov, pôsobení pedagogických asistentov v školskom prostredí, vyskytli sa neaktuálne názvy alebo skratky zariadení poradenstva a prevencie, stupeň vzdelania a nedostatky v používaní odbornej terminológie (napr. pracovníci). Chýbali charakteristika skupín žiakov so ŠVVP, deklarovanie možnosti ich vzdelávania podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej IVP), zabezpečenie odborného prístupu a materiálnych podmienok vrátane kompenzačných pomôcok. Škola v ŠkVP garantovala získanie primárneho a nižšieho stredného vzdelania napriek vzdelávaniu žiakov s mentálnym postihnutím. Súčasťou ŠkVP bol obsah a učebný plán vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím. Rozvrh hodín žiaka s mentálnym postihnutím poukázal na dodržiavanie týždenného počtu vyučovacích hodín intaktných žiakov, ich skladba zodpovedala rámcovému učebnému plánu pre žiakov s mentálnym postihnutím. Začlenení žiaci mali spracované IVP s nedostatkami, ktoré súviseli s rozdielnou formuláciou textu v doložke vysvedčenia, neúplnosťou rozpracovania odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie, ich neaktualizovaním, doslovnom opise odporúčaní z diagnostických správ vrátane tých, ktoré sa týkali odborných služieb centier poradenstva a prevencie (napr. zaradiť do diferenciálnej diagnostiky). Formálne nedostatky sa vyskytli v používaní odbornej terminológie (napr. nesprávny názov pre pozíciu pedagogický asistent, predmetu telesná a športová výchova). Žiak s odporúčanou redukciou učiva v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk a matematika, ako aj žiak s mentálnym postihnutím nemali v IVP stanovenú úpravu obsahu vzdelávania. IVP sa javili ako formálna pedagogická dokumentácia vzhľadom na nedodržiavanie odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie pri písaní a hodnotení diktátov klasifikačnými stupňami, preferovaní písomného skúšania nad ústnym, písaní päťminútoviek začlenenými žiakmi s vývinovými poruchami učenia, poruchami aktivity a pozornosti, narušenou komunikačnou schopnosťou, mentálnym postihnutím. Zmeny v obsahu ŠkVP sa realizovali formou dodatkov, absentovalo ich **prerokovanie** v pedagogickej rade a rade školy s negatívnym dopadom na možnosť ich participácii pri jeho spracovaní. Vo vstupných priestoroch školy sa nachádzal oznam o sprístupnení ŠkVP v riaditeľni, zverejnený bol na webovom sídle školy v súlade so školským zákonom bez učebných osnov, čo umožňovalo zabezpečenie informačného toku smerom k zákonným zástupcom žiakov i širokej verejnosti.

Všeobecné stanovenie vlastných cieľov, neúplnosť a neaktualizovanie jeho jednotlivých častí, nekomplexné rozpracovanie podmienok vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením, ako aj nedostatočné reagovanie na aktualizované a konsolidované znenie štátnych vzdelávacích

programov znižovalo výpovednú hodnotu záväzného dokumentu s dopadom na jeho uplatňovanie vo výchovno-vzdelávacom procese a rozvíjanie kompetencií žiakov.

Škola mala k dispozícii súbor interných dokumentov¹, ktoré zohľadňovali zábery stanovené v ŠkVP a boli prerokované v pedagogickej rade. **Pedagogická dokumentácia**² sa viedla kombinovaným spôsobom, triedne knihy elektronicky, ostatná dokumentácia v printovej podobe na tlačivách schválených a zverejnených ministerstvom školstva. Zapisovanie učiva spôsobom neporovnateľným s obsahovými štandardmi a podľa názvov článkov v učebniciach obmedzovalo kontrolu plnenia učebných osnov. Začlenení žiaci mali založenú kompletnú dokumentáciu, ktorú tvorili Návrh na vzdelávanie dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej Návrh na vzdelávanie), diagnostické správy, žiadosti zákonných zástupcov na zmenu formy vzdelávania, IVP a u niektorých aj správy odborných lekárov (napr. neurológ, pedopsychiater). Viac ako tretina žiakov mala návrh na vzdelávanie formou začlenenia prerokovaný skôr ako bola zákonným zástupcom podaná žiadosť na zmenu formy vzdelávania. **Plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov** len v oblasti digitalizácie vychádzal zo stanovených cieľov v ŠkVP a priorit ďalšieho vzdelávania pedagógov na obdobie rokov 2021 - 2025. Každý pedagogický zamestnanec mal osobný plán profesijného rozvoja so stanovenými oblasťami vzdelávania za dané obdobie. Všetci pedagogickí zamestnanci boli zaradení do aktualizáčného vzdelávania, 1 na adaptačné, 2 predatestačné, 1 špecializačné, 1 funkčné a 1 kvalifikačné vzdelávanie. V aktuálnom školskom roku všetci pedagogickí zamestnanci absolvovali aktualizáčné vzdelávanie v oblasti činnosti so žiakmi so zdravotným znevýhodnením a práce s digitálnymi vzdelávacími materiálmi³, čo sa prejavilo na hospitovaných hodinách najmä v primárnom vzdelávaní. Riaditeľka školy nemala zvlášť vypracovaný plán vlastného manažérskeho rozvoja. **Rozhodnutia** vydané riaditeľkou školy boli v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Riaditeľka školy nevydala žiadnemu žiakovi školy rozhodnutie o povolení individuálneho vzdelávania. Povinnú školskú dochádzku v školách mimo územia Slovenskej republiky plnili 2 žiaci (7. a 9. ročník), o ktorých škola nemala žiadne informácie, v školskom roku 2021/2022 nevykonali komisionálnu skúšku. Ani jeden nepochádzal z MRK. V škole neboli zriadené metodické orgány.

V pedagogickom riadení školy bolo pozitívom vedenie pedagogickej i ďalšej dokumentácie, zlepšenie si vyžaduje zapisovanie obsahu prebraného učiva v súlade so vzdelávacími štandardmi a spracovanie návrhov na vzdelávanie žiakov so ŠVVP pred podaním žiadosti zákonných zástupcov. Vypracovanie plánu profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov bolo predpokladom efektívneho plánovania ďalšieho vzdelávania z hľadiska zvyšovania odbornosti a aplikácie nových poznatkov s pozitívnym dopadom na zvyšovanie úrovne výchovy a vzdelávania najmä v primárnom vzdelávaní a v predmete biológia. Výkon štátnej správy v 1. stupni bol realizovaný v súlade s aktuálnym právnym stavom.

Vnútroštruktúrný systém kontroly a hodnotenia žiakov v jednotlivých predmetoch bol obsiahnutý v ŠkVP a akceptoval kritériá kontroly a hodnotenia žiakov s požiadavkami vzdelávacieho štandardu inovovaného ŠVP. Nedostatky sa vyskytli v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní v nestanovení kritérií hodnotenia projektov a oblastí, kritérií a stupnice hodnotenia pri hodnotení výkonu ústnej odpovede žiaka. Nesúlad sa vyskytol v ŠkVP deklarovanom slovnom hodnotení praktických aktivít v predmete biológia a ich hodnotení klasifikačnými stupňami. V ŠkVP boli v rozpore so školským zákonom uvedené stupne slovného hodnotenia. Škola na rokovaní pedagogickej rady dňa 14. 09. 2022 schválila spôsob hodnotenia predmetov klasifikáciou s výnimkou etickej a náboženskej výchovy, ktoré vyjadrili slovom aktívne absolvoval/absolvoval/neabsolvoval. Nedostatky boli zistené v hodnotení začlenených žiakov s vývinovými poruchami učenia v dôsledku hodnotenia diktátov klasifikačnými stupňami, celkového hodnotenia žiaka s mentálnym postihnutím v predmetoch fyzika, dejepis, geografia a občianska náuka bez evidencie akejkoľvek známky z ústneho, písomného

¹ školský poriadok; ročný plán profesijného rozvoja; plán práce, plán kontrolnej činnosti; interné smernice – o sťažnostiach, zásady vykonávania krúžkovej činnosti, etický kódex pedagogických zamestnancov, prevádzkový poriadok, organizačný poriadok, rokovací poriadok pedagogickej rady, smernica o vyhotovovaní, používaní, evidovaní a likvidovaní úradných pečiatok,

² triedne knihy, triedne výkazy, katalógové listy žiakov, Návrh na vzdelávanie dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

³ Inklúzia – podpora žiaka – kvalita učenia, manažment správania a podpora zvládania emócií, Tvorba a využívanie digitálnych vzdelávacích materiálov

alebo praktického skúšania v 1. polroku. Žiak so zdravotným znevýhodnením bol na štvrtročnej hodnotiacej pedagogickej rade napomínaný z predmetov geografia, fyzika, slovenský jazyk a literatúra. V škole na informovanie zákonných zástupcov o zhoršení výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov používali komplexný informačný systém EduPage. Plán **kontrolnej činnosti** školy, rozpracovaný na mesiace s pridelením kompetencií a špecifikáciou oblastí, druhov, metód, foriem a nástrojov kontroly, predstavoval efektívny interný materiál. Jeho uplatňovanie v praxi obmedzoval nedostatočný výkon kontrolnej a hospitačnej činnosti riaditeľkou školy. Absencia zamerania hospitačnej činnosti vo vzťahu k procesu vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením bránil vytváraniu obrazu o kvalite ich edukácie, implementácii IVP a odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie vo výchovno-vzdelávacom procese. Na rokovaní pedagogickej rady sa nevenovala dostatočná pozornosť analýze a zovšeobecňovaniu zistení z kontrolnej činnosti, prijatým opatreniam a následným plánovaným kontrolám. Tento nedostatok mal negatívny dopad na zlepšovanie a zvyšovanie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu. Chýbajúca systematickosť, ale najmä formálnosť výkonu hospitačnej činnosti zo strany riaditeľky školy sa prejavila v nižšej miere uplatňovania inovatívnych metód s dôrazom na rozvoj kritického myslenia a podporu aktívnej činnosti žiakov, čo bolo zistené školskou inšpekciou počas priamych pozorovaní niektorých vyučovacích predmetov. **Vnútroštruktúrna kontrola a hodnotenie pedagogických zamestnancov** v ŠKVP bol stručný, neaktuálny vzhľadom na určenie kompetencie priamej hospitačnej činnosti osobám nepôsobiacim v škole (napr. zástupkyňa riaditeľky, vedúci metodických orgánov). V rámci interného dokumentu školy⁴ bol tento systém dôkladne rozpracovaný s cieľom zabezpečiť transparentnosť a efektívnosť hodnotenia. Hodnotenie pedagógov realizované jedenkrát ročne obsahovalo jednotlivé kritériá, pracovný výkon (edukačný proces, žiak, postoje, iné úlohy), pracovné správanie (profesionálne, normy, sebarozvoj), v závere stanovenie konkrétnych cieľov a úloh, ktoré bude pedagogický zamestnanec plniť (napr. uplatňovať inovatívne metódy) a celkové hodnotenie. Vzhľadom na dosiahnuté výsledky sa celkové hodnotenie pedagogických zamestnancov javilo formálne. Z rozhovoru s riaditeľkou školy vyplynulo, že autoevalváciu považovala za účinný nástroj zlepšovania kvality výchovy a vzdelávania v škole, ale aktuálne, systematické, plánované a komplexné sebahodnotenie škola nerealizovala. Tvorba a realizácia systému autoevalvácie bola víziou a predmetom ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov školy do roku 2025.

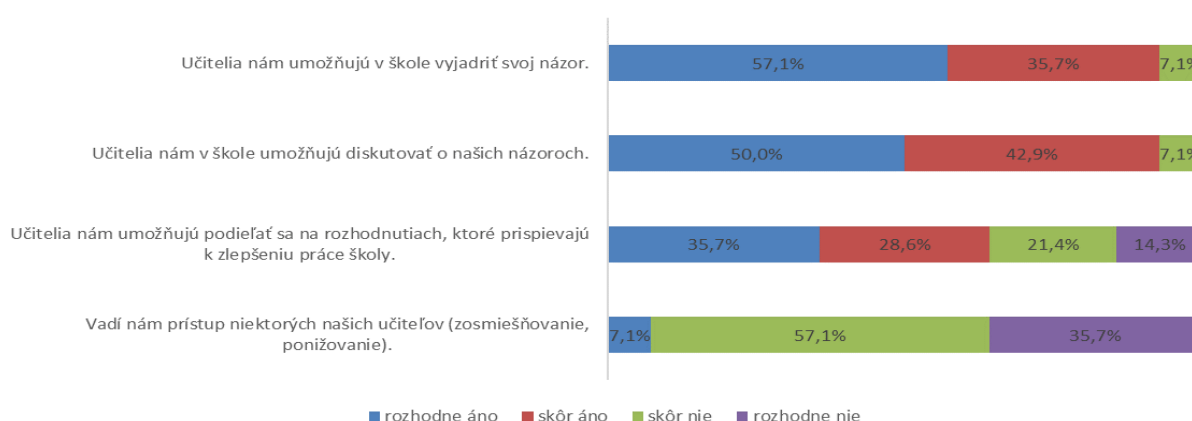
Najslabším aspektom riadenia školy bola kontrolná činnosť v dôsledku neprepojenia jej plánovania s praktickou realizáciou. Nepravidelnosť vo výkone kontrolnej a hospitačnej činnosti malo za následok nedodržanie školou nastavených kritérií hodnotenia praktických aktivít v predmete biológia, odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie pri hodnotení žiakov so zdravotným znevýhodnením. Absencia analýzy a zovšeobecňovania zistení z kontrolnej činnosti, prijímania adekvátnych opatrení mala dopad na zlepšenie kvality a úrovne vo všetkých oblastiach riadenia školy a v procese vzdelávania.

K posúdeniu **klímy a kultúry** školy sa využili výsledky dotazníkov, ktoré boli zadané pedagogickým zamestnancom a žiakom 8. a 9. ročníka. Odpovede žiakov znázorňuje graf 9. Z vyjadrenia žiakov v dotazníku vyplynulo, že učitelia im umožnili vyjadriť svoj názor (57,10 % rozhodne áno a 35,70 % skôr áno), čo bolo zreteľné na takmer troch štvrtinách hospitovaných hodín. Väčšina žiakov (92,90 %) potvrdila aj možnosť diskusie o názoroch. Svoj podiel na rozhodnutiach vnímali takmer dve tretiny žiakov (35,70 % rozhodne áno, 28,60 % skôr áno). Korektné vzťahy s učiteľmi bez prejavov zosmiešňovania a ponižovania potvrdila v dotazníku prevažná väčšina žiakov (92,80 %), len jednému žiakovi prekážal prístup niektorého učiteľa k nemu. Z dotazníka zadaného pedagogickým zamestnancom vyplynulo, že **klíma v škole** bola otvorená, charakterizovaná vzájomnou dôverou, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia bol pevný a stabilný. Cielenu podporu osvojenia si a využívania efektívnych stratégií učenia potvrdili respondenti v dotazníku mapujúcom vzťahy žiakov a učiteľov v škole i zistenia z hospitovaných hodín. Žiaci danú skutočnosť vnímali v podpore autonómneho učenia (85,70 %), tvorby projektov (92,90 %), sebahodnotenia a individuálneho prístupu (78,60 %). Viac ako tri štvrtiny žiakov (78,60 %) považovali

⁴ Kritériá hodnotenia pedagogických zamestnancov platný od 28. 09. 2021

vyučovanie za zaujímavé. Zistenia z hospitácií školskou inšpekciou poukázali na minimálne rozvíjanie spôsobilostí žiakov v oblasti celoživotného vzdelávania v dôsledku nižšej miery zadávania úloh podporujúcich autonómne učenie sa žiakov a rozvíjanie ich sebahodnotiacich zručností na menej ako polovici hodín. Riaditeľka školy a učiteľia v rozhovoroch uviedli, že **medzi zákonnými zástupcami žiakov a školou prevládali korektné vzťahy** a o svojej stratégii výchovy a vzdelávania ich pravidelne informovali na rokovaníach rady školy a rodičovskom združení. Podľa nich organizovanie školských akcií a podujatí rôzneho zamerania (napr. Tekvičák, Noviacka olympiáda, školský ples, kultúrne vystúpenia), aktívna podpora a účasť zákonných zástupcov boli predpokladom posilnenia vzájomných pozitívnych vzťahov. Stretnutie zákonných zástupcov s učiteľmi na aktivitách školy potvrdil len 1 z 2 respondentov v dotazníku a dve tretiny (66,60 %) opýtaných učiteľov iniciovali stretnutia s nimi mimo rodičovských združení. Kontaktovanie zákonných zástupcov menej úspešných žiakov a poskytnutie informácií o pokroku ich dieťaťa vo vzdelávaní uviedla len tretina opýtaných učiteľov v dotazníku v rovine rozhodne áno a vytváranie podmienok na spoluprácu a ich zapojenie sa do vyučovacieho procesu či mimoškolskej činnosti v rovine skôr áno.

Graf 9 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Všetci opýtaní žiaci 6. a 7. ročníka (56,52 % rozhodne áno a 43,48 % skôr áno) uviedli v dotazníku o bezpečnosti školského prostredia, že sa v škole cítia bezpečne a dobre, majú chápaných a tolerantne sa správajúcich učiteľov, ktorí podľa väčšiny z nich (86,96 %) riešili dôsledne a spravodlivo správanie sa každého žiaka. Pozitívne vzťahy medzi spolužiakmi aj počas prestávok potvrdili svojimi vyjadreniami ohľadom kamarátskych rozhovorov a trávenia voľného času bez mobilného telefónu, hádok a nevhodných prejavov správania sa voči sebe. Napriek tomu viac ako tretina žiakov (34,79 %) bola svedkom prejavov šikanovania a takmer tretina (30,43 %) mala osobnú skúsenosť so šikanovaním v školskom prostredí vrátane kyberšikanovania. S výnimkou 1 hospitovanej hodiny bolo na hodinách zreteľné vytváranie podnetného a podporujúceho prostredia s atmosférou istoty a psychického bezpečia. Na vyrušovanie a nerešpektovanie pokynov učiteľov počas vyučovania niektorými žiakmi poukázala takmer polovica žiakov (43,47 %) v dotazníku. V školskom roku 2021/2022 škola neevidovala **menej úspešných žiakov**, všetci žiaci prospeli. V škole boli žiaci, ktorých prospech bol slabší, podľa riaditeľky školy príčinou bola ich častá neprítomnosť na vyučovaní, nepodnetné rodinné zázemie, slabá spolupráca zákonných zástupcov so školou a narušená štruktúra rodiny. Absenciu na vyučovaní ako dôvod neúspechu v učení sa uviedli aj dvaja opýtaní prospěchovo menej úspešní žiaci a dve tretiny učiteľov (66,70 %) v dotazníku. Jeden z nich ako svoj neúspech vnímal nepochopenie obsahu učiva alebo súvislostí vo vzťahoch, čím ho vyučovanie prestáva baviť. Dve tretiny učiteľov (66,70 %) sa priklonili k názoru riaditeľky školy, že komunikácia so zákonnými zástupcami slabo prospievajúcich žiakov je značne limitovaná ich nezáujmom, čo žiaci popreli. Rovnaký počet pedagógov uviedol, že v prípade zlyhávania žiaka v učení sa, kontaktovali a informovali jeho zákonného zástupcu. Jeden žiak dané vyjadrenie potvrdil, ale obaja zhodne uviedli informáciu poskytnutú zákonným zástupcom ohľadom zlepšenia si vzdelávacích výsledkov. Riaditeľka školy v rozhovore poznamenala, že pri riešení problémov spolupracovali so zamestnancami oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre (ďalej ÚPSVaR). Podľa nej škola znižuje počet slabo prospievajúcich

žiacov sústavným pozorovaním triednymi učiteľmi, výchovnou poradkyňou, využívaním motivačného hodnotenia, podporovaním kooperatívnych metód vo vyučovaní, sebarealizácie, individuálnym prístupom, doučovaním a zapájaním žiakov do činnosti záujmových útvarov a mimoškolských aktivít. Doučovanie ako formu podpory menej úspešných žiakov uviedla aj výchovná poradkyňa v rozhovore na rozdiel od dvoch tretín učiteľov (66,70 %) v dotazníku a polovice opýtaných žiakov. Výchovná poradkyňa v rozhovore uviedla ako opatrenia smerujúce k formovaniu osobnosti žiakov monitorovanie správania a posilnenie pedagogického dozoru počas prestávok. Postoj učiteľov k vytvoreným podmienkam na prácu so slabo prospievajúcimi žiakmi bol kritický z dôvodu absencie pôsobenia školského špeciálneho pedagóga v škole a nedostatku pedagogických asistentov, čo potvrdili aj vyjadrenia oboch žiakov a priame pozorovanie hodín školskou inšpekciou. Poskytovanie a uplatňovanie rôznych foriem pomoci menej úspešným žiakom na vyučovacích hodinách vnímali učitelia a žiaci rozdielne. Rovesnícke učenie a zadávanie úloh s rozdielnou náročnosťou uvedené učiteľmi žiaci nepotvrdili. Individuálny prístup a prispôsobovanie učebných materiálov a obsahu vzdelávania individuálnym potrebám žiakov potvrdil len jeden z nich, menej zreteľná bola uvedená forma podpory s dôrazom na personalizáciu procesu výučby aj na hospitovaných hodinách. Učitelia i žiaci sa zhodli v otázke uplatňovania formatívneho hodnotenia na hodinách, čo bolo viditeľné na troch štvrtinách hospitovaných hodín. Iba 1 žiak uviedol, že ak učivo nevedel, učiteľ ho nehodnotil nedostatočným klasifikačným stupňom a reflektoval jeho slabé stránky. Väčšina učiteľov realizovala aktivity na upevňovanie spolupatričnosti všetkých žiakov v triede. Vyjadrenia riaditeľky o diskutovaní a riešení problémov žiakov na rokovaní pedagogickej rady, realizácii individuálnych pohovorov so žiakmi a ich zákonnými zástupcami sa v zápisniciach potvrdili. Čiastočné eliminovanie zdravotných bariér spoluprácou s odbornými zamestnancami poradenských zariadení učitelia a výchovná poradkyňa v rozhovore potvrdili. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy pedagogickí zamestnanci nie sú odborne spôsobilí zvládať a riešiť problémy žiakov, preto im vytvára podmienky na ďalšie vzdelávanie v danej problematike, čo učitelia v dotazníku potvrdili, riaditeľkou uvedeným priestorom na zdieľanie dobrej praxe v práci so slabo prospievajúcimi žiakmi na pedagogických radách súhlasili len dve tretiny z nich.

Škola nadviazovala a rozvíjala kontakty s miestnymi organizáciami a inštitúciami⁵, zapájala sa do charitatívnej činnosti⁶. Futbalový klub zabezpečoval pre žiakov odborné vedenie futbalového záujmového útvaru v škole. Žiaci sa pravidelne zapájali do aktivít spoločenského, športového a kultúrneho charakteru⁷. Zapojením žiakov do ekologických projektov (Projekt na ochranu prírody - výsadba kríkov), programov a aktivít i organizovaním školy v prírode podporovali plnenie cieľov v oblasti environmentálnej výchovy. Žiaci reprezentovali školu v predmetových olympiádach, vedomostných a športových súťažiach najmä na okresnej úrovni. Zapájali sa do medzinárodného projektu Záložka do knihy spája školy. O svojich úspechoch a aktivitách škola informovala prostredníctvom svojho webového sídla. Zmysluplné plánovanie voľného času žiakov a rozvíjanie ich talentu zabezpečovalo zriadenie záujmových útvarov športového, umeleckého a vzdelávacieho charakteru, o ktoré žiaci prejavili záujem.

Pozitívnu klímu školy pozorovanú počas výkonu inšpekcie jednoznačne potvrdili žiaci v zadanom dotazníku. Výsledky dotazníka týkajúceho sa bezpečnosti školského prostredia jasne poukázali na vytváranie bezpečných podmienok a pocitu istoty pre všetkých žiakov. Rozmanitá mimoškolská činnosť podporovala vytváranie podnetného, podporujúceho prostredia a kultúry školy.

V škole chýbal efektívny **system poskytovania výchovného poradenstva** so zreteľom na osobnostné, vzdelávacie a sociálne potreby žiakov. Vzhľadom k tomu, že výchovná a kariérová poradkyňa zastávala kumulovanú funkciu, jej činnosť bola primárne zameraná na kariérové poradenstvo. Len o niečo viac ako polovica žiakov v dotazníku zadanom školskou inšpekciou vedela, kto v škole vykonáva pozíciu

⁵ Obecný úrad, Obecná knižnica, Policajný zbor, Centrum poradenstva a prevencie, Športový Klub - TJ AC Novan Nová Ves nad Žitavou, OZ Priatelia ZŠ Nová Ves nad Žitavou

⁶ Deň narcisov, Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok

⁷ Svetový deň mlieka, pasovanie prvákov, Európsky deň jazykov, október-mesiac úcty k starším, Deň jablka, boj proti drogám, Mikuláš, vianočné posedenie, ponožková výzva, karneval, medzinárodný deň priateľstva, Svetový deň vody, Deň Zeme, beseda so spisovateľkou, s protidrogovou tematikou, návšteva kina, noc s Andersenom, Svetový deň rodiny, beh priateľstva, Technikal week 2022, Deň matiek - výrobky v škole

výchovného poradcu. Výchovná poradkyňa nevedla záznamy o poskytovaných službách žiakom. V rozhovore uviedla, že priebežne riešila problémy žiakov, niektorí sa na ňu obrátili a vyhľadali jej pomoc počas prestávok. Uvedené vyjadrenie nekorešpondovalo s vyjadrením žiakov v dotazníku zadanom školskou inšpekciou. So šikanovaním sa zdôveril výchovnej poradkyňi iba 1 žiak, väčšinou uvádzali svojich zákonných zástupcov alebo triednych učiteľov. Viac ako tri štvrtiny žiakov v dotazníku popreli svoju účasť na stretnutiach s výchovnou poradkyňou za účelom riešenia osobných či školských problémov formou konzultácií alebo požiadania o radu. Len 2 žiaci dobrovoľne vyhľadali jej pomoc z dôvodu problémov v učení a poskytnutia informácie o možnostiach ďalšieho vzdelávania, 3 nedobrovoľne pri riešení vzájomných vzťahov so spolužiakmi a porušenia školského poriadku. Výchovná poradkyňa nemala spracovaný plán realizovania stretnutí s triednymi kolektívami alebo jednotlivými žiakmi, podľa jej vyjadrenia riešila problémy žiakov operatívne na základe rozhovoru s triednymi učiteľmi alebo žiakmi. Viac ako polovica opýtaných žiakov (52,17 %) sa vyjadrila, že sa nezúčastnili na aktivitách so zameraním na riešenie konfliktov a vzťahov medzi žiakmi v triede či škole. Zároveň viac ako dve tretiny (39,13 % rozhodne áno, 30,43 % skôr áno) z nich potvrdili, že v rámci edukácie bol vytvorený priestor na učenie sa o správaní sa v situácii výskytu verbálneho alebo fyzického šikanovania spolužiakmi alebo inými žiakmi školy. V spolupráci s odbornými zamestnancami centra poradenstva a prevencie sa uskutočnili 2 stretnutia v 6. triede za účelom riešenia vzťahov a problémov medzi spolužiakmi. Všetkým žiakom boli zadané dotazníky na zistenie vzťahov v triede s vyhodnotením po ročníkoch, ktoré poukázalo na výskyt nežiaduceho správania sa žiakov najmä v 2 triedach (5. a 6. ročník). Podľa vyjadrenia výchovnej poradkyne výsledky boli poslané mailom triednym učiteľom a riaditeľke školy, riešenie zistení z dotazníka bude realizované po komplexnej inšpekcii. Na štvrtročnej hodnotiacej pedagogickej rade boli vyhodnotené výsledky dotazníka na vzťahy zadaného žiakom 5. ročníka. Z 5 predložených záznamov z pohovorov so zákonnými zástupcami žiakov bola na riešenie výchovných problémov prítomná výchovná poradkyňa dvakrát (žiaci 6. ročníka). Výchovná poradkyňa predložila dotazník mapujúci výskyt prejavov šikanovania vo vzdelávacom prostredí bez vyhodnotenia a podkladov potvrdzujúcich informovanie pedagogických zamestnancov či žiakov s jeho výsledkami. Návrhy výchovných intervencií a konkrétne návrhy adresované riaditeľke školy nepredložila. Z vyjadrenia výchovnej poradkyne vyplynulo, že učiteľom poskytovala mailom IVP, spolupracovala najmä s učiteľmi slovenského jazyka a literatúry, matematiky z hľadiska akceptácie odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie, čo sa nepotvrdilo pri kontrole hodnotenia žiakov so zdravotným znevýhodnením vzdelávaných formou začlenená. Zápisnice z rokovania pedagogickej rady neobsahovali informácie o poskytovaní metodickéj pomoci pedagogickým zamestnancom pri edukácii žiakov so zdravotným znevýhodnením, len jej hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov začlenených žiakov. V rozhovore spomenula, že riešila výchovno-vzdelávacie problémy žiaka 1. ročníka na základe vyhľadania jej pomoci zákonnými zástupcami, záznam z konzultácie nemala vyhotovený. Návštev v rodinách a triednych zasadnutí sa nezúčastnila, nevedla záznamy z konzultácií so zákonnými zástupcami. V kooperácii s riaditeľkou školy, ojedinele aj s triednym učiteľom riešila priestupky 3 žiakov 6. ročníka, ktorí porušili školský poriadok (sledovanie nepovolených stránok na internete, fajčenie, šikanovanie, nevhodné vyjadrovanie sa a konflikty so spolužiakmi). Spolupráca so zariadeniami poradenstva a prevencie súviseli s realizáciou diagnostických vyšetrení žiakov, ktorých diagnostiku zabezpečovala výchovná poradkyňa. Uviedla, že niekoľkokrát mesačne požiadala odborných zamestnancov najmä Centra poradenstva a prevencie (ďalej CPaP) Nitra a Zlaté Moravce, Súkromného CPP DYS-CENTRUM Nitra o radu pri riešení problémového správania žiakov či edukácie začlenených žiakov. V rámci Európskeho týždňa boja proti drogám sa uskutočnila beseda s odbornými zamestnancami CPaP Nitra. Len menej ako polovica opýtaných žiakov v dotazníku potvrdila účasť na aktivitách. Funkciu **kariérového poradcu** vykonávala výchovná poradkyňa, ktorej plán činnosti na aktuálny školský rok poukázal primárne zameranie na kariérne poradenstvo. Spĺňala kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti (aprobácia dejepis, občianska náuka, anglický jazyk, 1. atestácia). Bola frekventantkou štúdia špeciálnej pedagogiky, vychovávateľstva a manažmentu vzdelávania na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre (3. ročník), špecializačného online vzdelávania výchovný poradca organizovanom Národným inštitútom vzdelávania a mládeže Bratislava. Jej úväzok bol 21 hodín, v jeden deň v týždni (streda) mala čiastočne upravený rozvrh hodín (učila prvé 3 hodiny) na výkon činnosti svojej pozície s možnosťou poskytovania konzultácií

pre zákonných zástupcov žiakov. Pre svoju činnosť nemala vyčlenený priestor, podľa jej vyjadrenia bolo zriadenie miestnosti v štádiu riešenia, čo potvrdila v rozhovore aj riaditeľka školy. Mala k dispozícii 2 notebooky a program Proforient. Podľa výsledkov dotazníka všetci žiaci vedeli, kto v škole vykonáva funkciu kariérového poradcu. Oboznamovala žiakov a ich zákonných zástupcov s aktuálnymi zmenami v oblasti profesijnej orientácie a možnosťami výberu stredných škôl na webovom sídle školy a informačnej tabuli. Dva dni v týždni mala stanovené konzultačné hodiny, zverejnené číslo mobilného telefónu v prípade potreby a požiadavky zákonných zástupcov o konzultáciu mimo určených konzultačných hodín, čo v dotazníku uviedla polovica žiakov. Podľa jej vyjadrenia zákonní zástupcovia v minimálnej miere využili možnosť konzultácie ohľadom ďalšieho štúdia svojho dieťaťa. Len o niečo viac ako tretina žiakov (35,70 %) sa zúčastnila osobného rozhovoru s ňou k možnostiam výberu strednej školy a len viac ako pätina (28,60 %) potvrdila jej výber na základe rozhovoru s učiteľmi. Žiaci 7. – 9. ročníka sa zúčastnili prezentácie stredných škôl "Burza informácií" (04. 10. 2022) za účelom zabezpečenia profesijnej orientácie žiakov základných škôl s ohľadom na regionálne podmienky trhu práce organizovanej pod záštitou ÚPSVaR v Nitre, absolvovali dni otvorených dverí na stredných školách online aj prezenčnou formou. V školskom roku 2021/2022 navštívili TalentCentrum Nitra so zameraním na podporu žiakov v ich rozhodovaní o kariérovom smerovaní. V škole umožnili prezentáciu a poskytovanie informácií o stredných školách učiteľmi jednotlivých prezentujúcich sa škôl. Všetci žiaci v dotazníku uviedli výber strednej školy podľa vlastného záujmu, z toho polovica z nich so zreteľom na prospech. Rozhodovanie skoro polovice z nich (42,90 %) bolo ovplyvnené práve informačnými stretnutiami so zástupcami stredných škôl, ktorých organizovanie nebolo podľa vyjadrenia takmer troch štvrtín žiakov (71,40 %) dostatočné. V rozhovore uviedla poskytovanie informácií zákonným zástupcom žiakov na triednom aktíve vo februári pred podaním prihlášok na stredné školy, účasť zákonných zástupcov na stretnutí s výchovnou a kariérovou poradkyňou polovica žiakov. O niečo viac ako polovica (57,20 %) mala dostatok informácií o duálnom vzdelávaní a jeho výhodách a možnosť realizácie testov o vhodnosti výberu profesie. V školskom roku 2021/2022 bola zabezpečená diagnostika formou psychologických testov k voľbe povolania odbornými zamestnancami CPaP Nitra s následným zaslaním výsledkov mailom zákonným zástupcom žiakov. Výsledky realizovanej diagnostickej činnosti CPaP súvisiacej s kariérovým poradenstvom považovala pre ňu osobne za využiteľné a metodickú pomoc i ponuku vzdelávacích aktivít zo strany NIVAM za dostatočné. Prevažná väčšina žiakov (92,90 %) sa vyjadrila, že informácie o nimi vybranej strednej škole im neboli odporúčané odbornými zamestnancami CPaP na základe testov. Takmer tri štvrtiny žiakov (71,40 %) považovali poskytovanie informácií o možnostiach ďalšieho štúdia školou za dostatočné. Takmer dve tretiny žiakov (64,30 %) poukázali na ojedinelú možnosť realizácie experimentálnej a praktickej činnosti v škole, čím sa nevytvárali podmienky na rozvíjanie ich manuálnych zručností a záujmu o technické alebo prírodovedné študijné či učebné odbory. Rovnaké percento žiakov uviedlo, že na základe poznania ich záujmu a vzťahu k učeniu sa učiteľia vedeli odporučiť pre nich najvhodnejšiu školu. Výchovná a kariérová poradkyňa nepredložila záznamy o poskytnutom poradenstve žiakovi, nemala plán realizovania diagnostiky ani záznamy o jej výsledkoch. **Školskú koordinátorku vo výchove a vzdelávaní** vykonávala výchovná a kariérová poradkyňa, viac sa zameriavala na koordináciu primárnej prevencie drogových závislostí a ďalších sociálno-patologických javov a menej na identifikáciu problémov v osobnostnom a sociálnom vývine žiakov. Svoju činnosť zameranú na primárnu prevenciu podporovala prostredníctvom realizácie rôznych aktivít pri príležitosti svetových dní a stretnutí s odbornými zamestnancami CPaP (Valentín, Mikuláš, Hovorme o jedle, úcta k starším, beseda - sociálne vzťahy v triede). V riadenom rozhovore sa koordinátorka prevencie vyjadrila, že žiaci sa jej zdôverovali so svojimi sociálnymi a vzťahovými problémami, stanovené úlohy v pláne jej činnosti smerovali na oblasť prevencie sociálno-patologických javov. Podľa vyjadrenia väčšiny žiakov (91,30 %) v dotazníku nevedeli, kto v škole vykonáva funkciu školského koordinátora prevencie. V škole nepôsobil školský špeciálny pedagóg a odborní zamestnanci. Činnosť **pedagogických asistentiek** bola cielene zameraná na poskytovanie pomoci jednému žiakovi v 2. ročníku pri prekonávaní bariér vyplývajúcich z jeho zdravotného znevýhodnenia. Riaditeľka školy uviedla, že žiadala 2 pedagogické asistentky na 100 %-ný úväzok, ktoré škola nezískala. Vychovateľky ŠKD si dopĺňali úväzok ako pedagogické asistentky.

Kumulovaná funkcia v koordinácii činností výchovnej, kariérovej poradkyne a koordinátorky prevencie oslabovala efektivitu poskytovaného systému poradenstva pre žiakov, pedagogických zamestnancov a zákonných zástupcov pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní, najmä v oblasti riešenia osobnostných, vzdelávacích a sociálnych potrieb žiakov a prevencie. Vzhľadom na množstvo začlenených žiakov bol počet asistentiek nepostačujúci.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľka školy spĺňala **kvalifikačné predpoklady** a požiadavky na výkon riadiacej funkcie, absolvovala základný modul funkčného vzdelávania v roku 2021 a v aktuálnom školskom roku bola zaradená na rozširujúce moduly (Sebariadenie a manažérska etika, Vedenie ľudí v škole alebo v školskom zariadení). Odbornosť vyučovania (84,40 %) bola zabezpečená pedagogickými zamestnancami spĺňajúcimi kvalifikačné predpoklady. V primárnom vzdelávaní bola odbornosť v porovnaní s nižším stredným vzdelávaním (76,67 %) vyššia (96,00 %), časť hodín predmetov etická výchova a anglický jazyk sa vyučovala neodborne. V nižšom strednom vzdelávaní sa v celom rozsahu neodborne vyučovali predmety informatika, chémia, fyzika, občianska náuka, technika a časť hodín predmetov etická, výtvarná, hudobná a telesná a športová výchova.

Zabezpečenie odborného vyučovania vytvorilo priestor na efektívne vzdelávanie žiakov s dopadom na tvorbu prostredia s pozitívnou pracovnou atmosférou.

Základné **priestorové podmienky** boli vybudované. Škola bola umiestnená v tesnej blízkosti obecného parku a pozostávala z troch samostatných budov (škola, telocvičňa, školská jedáleň s kuchyňou a oddelením ŠKD). V škole sa nachádzalo 9 kmeňových tried, vybavených v 1. až 5. ročníku interaktívnou tabuľou a od 6. ročníka dataprojektorom. Okrem kmeňových tried boli v škole zriadené školská dielňa s náradňou, jazyková a odborná multimedialná učebňa s interaktívnymi tabuľami, knižnica, počítačová učebňa, novo vybudovaná prírodovedná učebňa s možnosťou realizácie bádania, experimentov a laboratórnych prác. Pre učiteľov boli k dispozícii 3 kabinety a zborovňa, riaditeľka školy mala miestnosť pre riadiacu činnosť. Na chodbe bol umiestnený čitateľský kútik, oddychová zóna so sedacími vakmi a kobercom, dataprojektor slúžil pri organizovaní školských akcií a projektov. Jedno oddelenie ŠKD sa nachádzalo v hlavnej budove školy v kmeňovej triede primárneho vzdelávania, jedno v budove školskej jedálne. Na vyučovanie telesnej a športovej výchovy a realizovanie záujmovej činnosti využívali multifunkčné ihrisko a telocvičňu, ktoré sa po vyučovaní zapožičiavali športovým klubom obce. Na vyučovanie predmetov zaradených do vzdelávacej oblasti Človek a svet práce sa okrem školskej dielne využívala prírodná učebňa s vyvýšenými záhonmi s výsadbou najmä liečivých bylín. Na školskom dvore sa nachádzal aj altánok a detské ihrisko, ktoré využívali najmä v ŠKD. Vyučovacie priestory školy boli využívané v súlade s vypracovaným rozvrhom hodín a prevádzkovými poriadkami, čo zabezpečovalo ich efektívne využitie. Vstupné a učebné priestory neboli prispôsobené pre potenciálnych žiakov s telesným postihnutím alebo obmedzenou schopnosťou pohybu, prístup do budovy školy a telocvične nebol bezbariérový upravený, pri vstupe do tried boli osadené prahy a presun do tried a odborných učební na poschodiach bol po schodoch bez nájazdovej plošiny alebo schodolezu.

Základné priestorové podmienky umožňovali výchovu a vzdelávanie žiakov. Nedostatkom bolo nezabezpečenie bezbariérového prístupu do všetkých priestorov školy.

Škola disponovala učebnicami a učebnými materiálmi pre všetky ročníky vrátane učebníc a pracovných zošitov pre žiakov s mentálnym postihnutím. Riaditeľka a učitelia školy vnímali vybavenie učební IKT, športovými náradím a učebnými pomôckami ako primerané a pravidelne ich obnovovali. Na zvýšenie názornosti vyučovania na väčšine sledovaných hodín učitelia vhodne využívali dostupné prostriedky, svojpomocne pripravené prezentácie, čo potvrdili v rozhovoroch aj samotní učitelia. Interaktívne tabule, dataprojektory a notebooky učitelia prevažne využívali na premietanie prezentácií a zadávanie úloh, ojedinele na analýzu učebného textu či edukačného videa. Na nižšom strednom vzdelávaní len ojedinele slúžili na rozvíjanie digitálnych zručností žiakov a prácu s informáciami. Na hospitovaných hodinách nevyužívali počítačovú miestnosť vybavenú 16 počítačmi s pripojením na internet ani interaktívnu tabuľu v jazykovej a odbornej učebni. Vybavenie školskej dielne pracovnými stolmi s 12 zverákmi, základným náradím a materiálom umožňovalo rozvíjanie technických zručností žiakov. Učitelia mali

v zborovni notebooky, počítač i tlačiareň. Dostatočne výkonné pripojenie na internet bolo zreteľné počas administrovania dotazníkov žiakmi i učiteľmi, pri priamom pozorovaní učenia sa žiakov a vyučovania učiteľmi. Podľa vyjadrenia riaditeľky v neformálnom rozhovore v škole nedisponovali špeciálnymi učebnými a kompenzačnými pomôckami, čo bude ďalšou prioritou školy v závislosti od finančných prostriedkov. Zdravotne znevýhodnení žiaci len na hodinách matematiky v primárnom vzdelávaní pracovali s tabuľkou číselnej osy.

Dostatočné materiálne-technické vybavenie školy bolo predpokladom jeho efektívneho využívania v procese výchovy a vzdelávania žiakov, čo sa v plnej miere nepotvrdilo na vyučovacích hodinách pri menej účinnom využívaní prostriedkov IKT z hľadiska podpory digitálnej zručnosti a vyhľadávania informácií žiakmi na internete.

Školský poriadok bol vydaný v roku 2020, prerokovaný na pedagogickej rade a rade školy s výnimkou dodatku s účinnosťou od 30. 01. 2023, ktorý upravoval časť Organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu a príchod na pracovisko prostredníctvom dochádzkového systému zamestnancov. Jeho zverejnenie na webovom sídle školy umožnilo informovanosť o pravidlách a zásadách výchovy a vzdelávania v školskom prostredí. Oboznámenie žiakov s jeho obsahom bolo preukázané zápisom v elektronicky vedených triednych knihách. Stanovoval práva a povinnosti žiakov a ich zákonných zástupcov, ako aj pravidlá týkajúce sa vzájomných vzťahov medzi žiakmi a zamestnancami školy. Nedostatkom bolo nekomplexné vymedzenie práv žiakov v zmysle školského zákona s absenciou napr. práva na inkluzívne vzdelávanie, úctu k vierovyznaniu, svetonázoru, národnostnej a etnickej príslušnosti, poskytovanie poradenstva a služieb spojených s výchovou a vzdelávaním. Absentovala povinnosť žiaka neobmedzovať svojím konaním práva ostatných osôb zúčastňujúcich sa výchovy a vzdelávania. V rozpore s príslušným ustanovením školského zákona boli stanovené pravidlá ospravedlnenia neprítomnosti žiaka na vyučovaní zákonnými zástupcami žiakov. Určoval opatrenia na prevenciu šírenia legálnych a nelegálnych drog, upravoval podmienky na zabezpečenie ochrany pred diskrimináciou, násilím a šikanovaním a stanovoval základné pravidlá vnútorného režimu školy s nesprávne uvedenou organizáciou vyučovania v uvedení dĺžky dvoch vyučovacích hodín a obedňajšej prestávky. Udeľovanie výchovných opatrení a zníženej známky zo správania bolo uvedené s rozpracovaním kritérií podľa závažnosti porušenia školského poriadku. Jeho súčasťou bol prevzatý metodický pokyn na hodnotenie žiakov základných škôl bez aktualizácie vzhľadom na novelizáciu školského zákona. Jeho využiteľnosť znižovalo neaktualizovanie právnych predpisov a pravidiel a zásad z hľadiska postupu riešenia prejavov šikanovania osobami, ktoré v škole nepôsobili (sociálny poradca, zástupkyňa riaditeľky školy). Diskusiu s učiteľmi o pravidlách správania stanovených v školskom poriadku potvrdili takmer dve tretiny (65,22 %) žiakov, ale rovnaký počet žiakov nevedel uviesť, či mali možnosť zmeniť niektoré pravidlá správania v školskom poriadku. V školskom roku 2021/2022 dosiahol počet neospravedlnených hodín za celú školu 117, z toho žiadny žiak nevymeškal viac ako 15 hodín, dvom žiakom bolo udelené pokarhanie riaditeľom školy a zníženú známku zo správania mal 1 žiak v nižšom strednom vzdelávaní. V škole nebol ustanovený školský parlament. V **organizácii vyučovania** boli dodržané začiatok vyučovania, dĺžka vyučovacích hodín a veľkej prestávky. K uskutočneným aktivitám (ekurzívne, výlety, športové súťaže, návštevy kultúrnych predstavení) boli doložené záznamy o hromadnej akcii a informované súhlasy zákonných zástupcov žiakov, o programe konkrétnej akcie boli rodičia informovaní prostredníctvom aplikácie EduPage.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na dobrej úrovni.

2 ZÁVERY

Žiaci prezentovali komunikačné spôsobilosti na celkovej priemernej úrovni. Práca s textom vytvárala menej príležitostí na rozvoj ich verbálnych zručností pre menší dôraz na hlbokú prácu s ním a využívanie čitateľských stratégií, čo obmedzovalo ich príležitosti súvisle verbálne komunikovať. Absencia úloh na hodnotenie na viac ako polovici a tvorivosť na viac ako tri štvrtine hodín mali dopad na celkovú priemernú úroveň rozvíjania ich poznávacích spôsobilostí. Nevytvorením dostatočného priestoru pre autonómne učenie sa žiakov nerozvíjaním kritického myslenia, hodnotiacich zručností smerom k vlastným výkonom i výkonom spolužiakov, možnosti regulovať svoje postupy

v učení na takmer polovici hodín a neprejavom vnútornej motivácie žiakov v procese učenia sa na viac ako polovici hodín, kritického myslenia väčšiny zhruba na pätine a schopnosti efektívne pracovať s chybou na tretine hodín bola celková dosiahnutá úroveň rozvíjania kompetencií žiakov k celoživotnému učeniu sa málo vyhovujúca, čo si vyžaduje zlepšenie. Občianske kompetencie prezentovali žiaci na priemernej úrovni, nedostatkom bolo venovanie nízkej pozornosti rozvíjaniu ich argumentačných zručností, primeranej diskusii ako reakcie na ich aktívne počúvanie, občas nepreukázala väčšina žiakov viesť diskusiu a primerane argumentovať. Žiaci budovali pozitívnu atmosféru v triedach regulovaním svojho správania, ojedinele bola triedna klíma narušená nízkou mierou empatie alebo nezáujmom jednotlivca o spoluprácu. Nekomplexná skupinová práca na viac ako polovici a jej absencia na zhruba štvrtine hodín obmedzili komplexné rozvíjanie sociálnych zručností žiakov. Výchovno-vzdelávacie ciele boli jasne stanovené učiteľmi na väčšine hodín, orientované na zmenu výkonov žiakov, menší dôraz bol kladený v závere hodín na ich sebahodnotenie. Nezadávanie úloh s rozdielnou náročnosťou vzhľadom na ich učebný potenciál alebo špecifické osobitosti a potreby na trištvrte hodinách, malo dopad na slabú úroveň poskytovania podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka, čo si vyžaduje zlepšenie. Prínosom bolo efektívne a zmysluplné využívanie materiálnych prostriedkov a prostriedkov informačno-komunikačných technológií na podporu názornosti i rôznych učebných štýlov žiakov. Rozvíjanie digitálnych zručností a vyhľadávanie informácií z internetu boli využívané na menej ako polovici hodín. Uplatňovanie efektívnych stratégií vyučovania na väčšine hodín učiteľmi smerované na aktivizáciu a motiváciu žiakov k činnosti, rozvoj nižších myšlienkových procesov, sporadicky vyšších a minimálne využívané stratégie na podporovanie autonómneho učenia sa a kritického myslenia žiakov, mali negatívny dopad na rozvíjanie spôsobilostí žiakov k celoživotnému učeniu sa. Učitelia empatickým prístupom k žiakom, slušnou komunikáciou vytvárali atmosféru istoty a psychického bezpečia. Optimálne kombinovali chválu a kritiku v priebehu i závere hodín, menšiu pozornosť venovali informovaniu žiakov o ich aktuálnej úrovni vedomostí, klasifikovali minimálne. Celková dosiahnutá úroveň vyučovania na oboch stupňoch vzdelávania bola priemerná.

Škola mala spracovaný školský vzdelávací program, ktorého názvom bolo motto Jána Amosa Komenského „Ak sa má človek stať človekom, musí sa vzdelávať“. Všeobecná formulácia vlastných cieľov v školskom vzdelávacom programe, neúplnosť a nedostatočná aktualizácia jednotlivých častí dokumentu, nedostatočné zohľadnenie podmienok vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením, neprispôsobenie aktuálnemu a konsolidovanému zneniu štátnych vzdelávacích programov znížilo výpovednú hodnotu tohto záväzného dokumentu, čo malo vplyv na jeho uplatňovanie vo výchovno-vzdelávacom procese na rozvoj kompetencií žiakov. Zameranie na výučbu cudzích jazykov, s implementáciou anglického jazyka od 1. ročníka a výučbou druhého cudzieho jazyka (nemeckého jazyka) od 5. ročníka, bolo podporené kvalifikáciou pedagogického tímu s obmedzenými možnosťami vybavenia jazykovej učebne. Zmeny v obsahu ŠkVP sa realizovali formou dodatkov, absentovalo ich prerokovanie v pedagogickej rade a rade školy s negatívnym dopadom na možnosť ich participácii pri jeho spracovaní. Pozitívnu atmosféru školy, ktorá bola pozorovaná počas výkonu inšpekcie, jednoznačne potvrdili žiaci prostredníctvom vyplneného dotazníka. Výsledky dotazníka zameraného na bezpečnosť školského prostredia jasne ukázali, že sa vytvárajú bezpečné podmienky a pocit istoty pre všetkých žiakov. Pestrosť mimoškolských aktivít prispievala k vytváraniu stimulujúceho a podporujúceho prostredia a kultúry školy. Pedagogické riadenie školy pozitívne ovplyvnilo vedenie pedagogickej a ďalšej dokumentácie, napriek vyžadujúcej potrebe zlepšenia v zapisovaní obsahu prebraného učiva v súlade so vzdelávacími štandardmi a spracovanie návrhov na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami po podaní žiadosti zákonných zástupcov. Vypracovanie plánu profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov bolo predpokladom pre efektívne plánovanie ďalšieho vzdelávania s cieľom zvýšiť odbornosť a aplikovať nové poznatky, ktoré mali pozitívny vplyv na úroveň výchovy a vzdelávania, najmä v oblasti primárneho vzdelávania a biológie. Nedostatočné prepojenie plánovania vnútornej školskej kontroly s jej praktickou realizáciou bolo slabou stránkou riadenia. Nepravidelné vykonávanie kontrolnej a hospitačnej činnosti viedlo k nedodržiavaniu stanovených kritérií hodnotenia praktických aktivít v predmete biológia a pri hodnotení žiakov so zdravotným znevýhodnením v oblasti odporúčaní zariadení poradenstva

a prevencie. Chýbala analýza a zovšeobecňovanie zistení z kontrolnej činnosti a prijímanie adekvátnych opatrení na zlepšenie kvality a úrovne riadenia školy a procesu vzdelávania. Zlepšenie si vyžaduje zabezpečenie služieb školy v oblasti výchovného poradenstva a prevencie, kariérového poradenstva a poskytovania podpory pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní žiakov. Kombinovaná funkcia výchovnej, kariérovej poradkyne a koordinátorky prevencie oslabovala efektívnosť poskytovanej poradenskej služby pre žiakov, pedagogických zamestnancov a zákonných zástupcov pri riešení rôznych výchovných a vzdelávacích potrieb, ako aj pri prevencii problémov. Vzhľadom na množstvo začlenených žiakov bol nedostatočný počet pedagogických asistentiek.

Zabezpečenie odborného vyučovania umožnilo efektívne vzdelávanie a bolo základom pre rozvoj kľúčových kompetencií žiakov. Základné priestorové podmienky vytvárali možnosti pre výchovu a vzdelávanie žiakov. Nedostatkami bolo nezabezpečenie bezbariérového prístupu do všetkých priestorov školy. Dostatočné materiálno-technické vybavenie školy slúžilo ako predpoklad pre efektívne využívanie v procese výchovy a vzdelávania žiakov, čo sa v plnej miere nepotvrdilo na vyučovacích hodinách pri menej účinnom využívaní informačno-komunikačných technológií z hľadiska podpory digitálnej zručnosti a vyhľadávania informácií žiakmi na internete. Školský poriadok bol vypracovaný s nedostatkami, jeho zverejnenie na webovom sídle školy umožnilo informovanosť o pravidlách a zásadách výchovy a vzdelávania v školskom prostredí. Absencia školského parlamentu bránila zapojeniu žiakov do procesu stanovovania postupov, pravidiel a kritérií správania, ktoré by boli implementované do školského poriadku. Pri organizácii vyučovania sa v škole dodržiavali základné fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov, dĺžka vyučovacích hodín a prestávok, nedostatkom bolo ich nesprávne uvedenie v školskom poriadku.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	- výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrá	- prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	- vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	- prevaha negatív, výrazné nedostatky, citelne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nehovujúci	- výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej školský zákon) (spájanie žiakov 8. a 9. ročníka na vyučovaní predmetov technika a výtvarná výchova, neúplné rozpracovanie podmienok vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením, neaktualizovanie prierezových tém a absencia prierezovej témy výchova k manželstvu a rodičovstvu pre primárne vzdelávanie v školskom vzdelávacom programe),
2. § 9 ods. 6 školského zákona (nerozpracovanie učebných osnov slovenského jazyka a literatúry pre 2. stupeň vzdelávania v súlade s obsahovými a výkonovými požiadavkami príslušného vzdelávacieho štandardu inovovaného štátneho vzdelávacieho programu, neúplné rozpracovanie obsahových štandardov do ročníkov v učebných osnovách telesnej a športovej výchovy),

3. § 7a ods. 10 školského zákona (absencia úpravy obsahu vzdelávania v individuálnom vzdelávacom programe 2 žiakov),
4. § 144 ods. 3 školského zákona (nesprávne stanovené pravidlá ospravedlnenia neprítomnosti žiaka na vyučovaní zákonnými zástupcami žiakov v školskom poriadku),
5. Čl. 1 ods. 2 a Čl. 2 ods. 2 a 7 metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (absencia priebežného hodnotenia žiaka s mentálnym postihnutím ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období v predmetoch fyzika, dejepis, geografia a občianska náuka, podkladov k celkovému hodnoteniu žiaka v uvedených vyučovacích predmetoch),
6. Čl. 4 ods. 3 metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (nezabezpečenie zjednotenia hodnotiacich kritérií riaditeľkou školy pri hodnotení praktických aktivít v predmete biológia),
7. bod 1, 11 Prílohy č. 2 k metodickému pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (nedodržanie odporúčaní poradenstva a prevencie pri formách hodnotenia žiakov so zdravotným znevýhodnením, hodnotenie diktátov žiakov s vývinovými poruchami učenia klasifikačnými stupňami).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- zadávať na vyučovacích hodinách úlohy na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov (hodnotenie, tvorivosť) a využívať stratégie na podporu aktívneho učenia sa žiakov,
- viesť žiakov k zmysluplnému využívaniu prostriedkov IKT na vyučovacích hodinách,
- rozvíjať sebahodnotiace zručnosti žiakov,
- poskytovať podporné stimuly pre učenie sa žiakov s možnosťou výberu činností a vytváraním podmienok na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka,
- rozvíjať sociálne kompetencie zaradením kooperatívnych činností na vyučovacích hodinách,
- zapracovať cieľové požiadavky prierezových tém k tematickým celkom alebo učivám do učebných osnov vo všetkých predmetoch,
- rozpracovať témy finančnej gramotnosti do obsahu vzdelávania a realizovať konkrétne aktivity so žiakmi,
- zapisovať do triednych kníh učivo spôsobom porovnateľným s učebnými osnovami predmetov na 2. stupni vzdelávania,
- rozpracovať konkrétne kritériá hodnotenia ústnej odpovede žiaka a projektu v predmete slovenský jazyk a literatúra na nižšom strednom stupni vzdelávania,
- dbať na vyvážené zastúpenie všetkých rovín jazyka vrátane literatúry a čítania s porozumením pri zostavovaní testov,
- poskytovať metodickú pomoc pedagogickým zamestnancom s cieľom akceptácie odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie pri edukácii žiakov so zdravotným znevýhodnením,
- vytvoriť samostatné funkcie výchovného poradcu, kariérového poradcu a koordinátora vo výchove a vzdelávaní,
- zriadiť miestnosť pre činnosť výchovnej a kariérovej poradkyne,
- doplniť vybavenie multimediálnej učebne (tlačiareň, skener, tablety) podľa finančných možností školy,
- zosúladiť organizáciu vyučovania uvedenú v školskom poriadku (dĺžku vyučovacích hodín a obedňajšej prestávky) s reálnym stavom,

- rozpracovať komplexnejšie práva žiakov a aktualizovať odkazy na právne predpisy v školskom poriadku.

2. **ukladá kontrolovanému** subjektu v lehote do 05. 07. 2023 **priať konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa školského vzdelávacieho programu, individuálnych vzdelávacích programov, školského poriadku, spájania žiakov 8. a 9. ročníka na vyučovaní predmetov technika a výtvarná výchova, absencie hodnotenia žiaka s mentálnym postihnutím a podkladov k jeho celkovému hodnoteniu, zjednotenia hodnotiacich kritérií pri hodnotení praktických aktivít v predmete biológia, nedodržania odporúčaní poradenstva a prevencie pri formách hodnotenia žiakov so zdravotným znevýhodnením, hodnotenie diktátov žiakov s vývinovými poruchami učenia klasifikačnými stupňami a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Nitra s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov

Správu o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Nitra v termíne do 30. 11. 2023.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCI

1. inovovaný školský vzdelávací program „Ak sa má človek stať človekom, musí sa vzdelávať“,
3. školský poriadok,
4. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení Základnej školy, Partizánska 362, Nová Ves nad Žitavou za školský rok 2021/2022,
5. triedne knihy,
6. triedne výkazy,
7. katalógové listy žiakov,
9. pedagogická dokumentácia žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (Návrh na vzdelávanie dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, správy z diagnostických vyšetrení, žiadosti zákonných zástupcov, individuálny vzdelávací program),
10. zápisnice z rokovania pedagogickej rady, rady školy,
12. záznamy o práci v záujmových útvaroch,
13. dokumentácia o aktivitách a informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka,
14. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy,
16. dokumentácia z kontrolnej činnosti (hospitačné záznamy),
17. ročný plán profesijného rozvoja,
18. plán práce,
19. plán kontrolnej činnosti,
21. plány práce koordinátorov,
22. plán práce výchovného a kariérneho poradenstva v školskom roku 2022/2023, ďalšia dokumentácia výchovnej poradkyne,
23. ročný plán profesijného rozvoja; plán práce, plán kontrolnej činnosti; interné smernice – o sťažnostiach, zásady vykonávania krúžkovej činnosti, etický kódex pedagogických zamestnancov, prevádzkový poriadok, organizačný poriadok, rokovací poriadok pedagogickej rady, smernica o vyhotovovaní, používaní, evidovaní a likvidovaní úradných pečiatok,
26. doklady o vzdelaní pedagogických zamestnancov,
27. osvedčenia zo vzdelávania pedagogických zamestnancov za ostatné 2 roky,
29. rozvrh hodín (tried, učiteľov, pedagogických asistentiek, vychovávateľiek).

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovil:

školský inšpektor: Mgr. Pavel Pavlovič

Dňa: 19. 06. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:
Mgr. Pavel Pavlovič

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Andrea Kériová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 21. 06. 2023 v Nitre:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:

Mgr. Pavel Pavlovič

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Andrea Kériová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Andrea Kériová, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Pavel Pavlovič, školský inšpektor

3 PRÍLOHY

1. Klíma školy (graf)
2. Údaje o škole (graf).

Na vedomie

Štátna školská inšpekcia Bratislava - úsek inšpekčnej činnosti